

U NÁS

Knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje

K. Plisková: Digitální gramotnost v knihovnách / s. 4

L. Kabelová: Nové pódium v náchodském oddělení pro děti / s. 11

P. Mazáčová: Učícím knihovnicím a knihovníkům / s. 25

U NÁS

Knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje

Čtvrtletník

Náklad: 600 výtisků

Určeno knihovnám Královéhradeckého kraje

Vychází s finanční podporou
Královéhradeckého kraje

Šéfredaktor: Mgr. Petra Řoutilová

Redakční rada:

Bc. Vladimíra Buchtová, Miroslava Cvejnová,
Ester Horáková, Bc. Kateřina Hubertová,
Mgr. Marta Lelková, Bc. Eva Semrádová,
Mgr. Marta Pešková Staníková, Mgr. Eva Svobodová,
Markéta Tučková, Mgr. Vanda Vaníčková, Ph.D.

Korektury: PhDr. Božena Klabalová

Sazba, tisk: AD reklama, s. r. o., Trutnov

Vydává Studijní a vědecká knihovna
Hradecká 1250
500 03 Hradec Králové
tel. 494 946 200
e-mail: unas@svkhk.cz
<https://www.svkhk.cz/Pro-~knihovny/Zpravodaj-U-nas.aspx>

Inzerce přijímá redakce.

Za původnost a obsahovou správnost ručí autor.

Nevyžádané příspěvky se nevracejí.

Toto číslo vyšlo 19. 6. 2025.

MK ČR E 14191
ISSN 0862-9366 (Print)
ISSN 2571-4597 (Online)

Copyright 2022 SvHK

Všechna práva vyhrazena. Žádná část nesmí
být reprodukována, uchovávána v rešeršním
systému nebo šířena jakýmkoliv způsobem
bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

KONTAKTY

**Studijní a vědecká knihovna,
Hradecká 1250, 500 03 Hradec Králové**

Telefonní ústředna: 494 946 200

Ředitelství: 205

Public relations: 203

Oddělení služeb knihovnám: 224

Meziknihovní služba: 219

OBSAH ČÍSLA

Na slovíčko

Orientace knihovníků v digitálním prostředí 3

Šumné knihovny

Modernizace knihovny v Kopidlně díky krajské dotaci 4

Naše téma – digitální dovednosti

Digitální gramotnost v knihovnách 4

Prostory a vybavení knihoven

Vybavení knihoven pro nejmenší 7

Žďárská knihovna: místo, kde se rodí láska ke knihám 9

Nové pódium v náchodském oddělení pro děti 11

Zaujalo nás

Nové vzdělávací dokumenty pro základní školy 13

Vzdělávací akce v SvHK 15

Jak na to

Registrujeme, evidujeme. Druhé zastavení
nad knihovnickou statistikou 2025. 16

Stalo se

Současnost literatury pro děti a mládež 2025:
Udržitelnost v literatuře i vztazích 17

Wellbeing – právo, data, trendy, sdílení 20

VH SKIP 08 Východní Čechy a soutěž Čtenář roku 21

Okénko

Co dalšího kromě knihoven jsme ve Finsku viděli.
Inspirace nekončí, jedeme dál 22

Doporučujeme do vašich fondů

Učícím knihovnicím a knihovníkům 25

Kdo je

Daniela Ridlová: Rok v čele knihovny 26

Generační pohledy

Víbe [pocit, nálada] generace Z 28

Regionální poklady

Ivan Rajmont 29

Město Hradec Králové slaví 800. narozeniny 31

Tipy a náměty

Neviděli jste můj klíč? 32

Recenze únikové hry „Neviděli jste můj klíč?“ 33

Moje první úniková hra 33

Háčkovaná velikonoční vajíčka v knihovně 35

Obálka:

Tapeta dětského oddělení v Městské knihovně Náchod
Týden knihoven 2025

Foto nad Do čísla přispěli:

Velikonoční háčkovaní v Knihovně města Hradce Králové

Studijní a vědecká
knihovna
v Hradci Králové

Fotografie použité v tomto čísle jsou z archivů jednotlivých knihoven nebo z jejich webových stránek.

Orientace knihovníků v digitálním prostředí

Petra Řoutilová, ChatGPT

Milé kolegyně, milí kolegové, celý minulý rok byla hlavním tématem zpravodaje umělá inteligence. Pro letošek je to digitální gramotnost. Už jen z těchto témat vyplývá, že knihovníci jsou zorientováni v digitálním prostředí a umějí (nebo by měli umět) využívat všechny výhody tohoto „nového“ světa. Úvodník nám už jednou umělá inteligence napsala, tak proč jí nedat prostor znova. ChatGPT dostal přesné informace o článcích, tematice a zaměření letního čísla a toto je výsledek:

Digitální gramotnost se stává čím dál důležitější součástí našich životů – a knihovny hrají klíčovou roli v tom, jak ji veřejnosti i sobě samým přiblížujeme. Není náhodou, že právě digitální gramotnost se stala hlavním komunikačním tématem knihoven pro rok 2025. Cílem není jen naučit uživatele zacházet s eDoklady nebo Portálem občana, ale také poskytnout bezpečné prostředí pro orientaci ve světě informací, technologií a online služeb.

V tomto čísle zpravodaje najdete rozcestník k digitálním službám, se kterými se mohou knihovny potkávat, a také množství užitečných odkazů, které mohou posloužit jak vám, tak vašim uživatelům. Téma digitální gramotnosti se ale propisuje i do dalších článků – třeba do reflexe nové generace mladých lidí. Generace Z žije v digitálním prostředí tak přirozeně, jako dřívější generace žily mezi knihami – a o to důležitější je nabídnout jim prostor, kde se mohou zastavit, ztišit a zorientovat. I to je role knihoven.

Velká pozornost je v tomto čísle věnována proměnám knihovních prostor – od zmodernizované knihovny v Kopidlně přes inspirativní úpravy v Náchodě a Žďáru až po vybavení pro nejmenší v rámci programu Bookstart. Společným jmenovatelem je důraz na pohodlí, funkčnost, estetiku a především otevřenost vůči různorodým potřebám čtenářů – ať už jde o děti, seniory, nebo kohokoliv mezi tím.

Zaujmout by vás mohla také úniková hra k výročí knihovny v Hradci Králové, rukodělné dílny, které propojují generace, nebo reportáž z Finska, jež ukazuje knihovnu jako živou součást komunity. Nechybí ani informace o nových rámcových vzdělávacích programech a jejich dopadu na knihovní praxi.

V minulém čísle jsme se poprvé představili s novou tváří zpravodaje a teď pro vás máme další novinky. Na základě podnětů z dotazníkového šetření mezi knihovníky, které jsme realizovali koncem roku 2024, jsme se rozhodli rozšířit náš zpravodaj o další nové rubriky. Jejich cílem je lépe reflektovat potřeby a zájmy čtenářů (knihovníků) z Královéhradeckého kraje.

Už v tomto čísle se poprvé setkáte s rubrikami **Regionální poklady** a **Generační pohledy**.

Rubrika Regionální poklady se zaměří na významná výročí a události spojené s osobnostmi, institucemi a městy našeho kraje. Jejím cílem je přiblížit vám místní historii i současné dění.

Generační pohledy nabídnou vhled do světa různých generací a jejich vzájemného soužití. V letošním ročníku se jako první představí generace Z – typická svým online životním stylem a specifickým pohledem na svět.

A tím novinky nekončí! V příštím čísle se můžete těšit na rubriku **Krátké zprávy z regionu**, která nabídne stručné a aktuální informace ze života knihoven v našem kraji.

Modernizace knihovny v Kopidlně díky krajské dotaci

Taťána Kostučenková

Knihovna v Kopidlně se v říjnu 2024 stala centrem pozornosti díky úspěšnému projektu modernizace, který byl realizován s podporou krajské dotace. Tento projekt nejenže proměnil naši knihovnu v moderní a atraktivní prostor, ale také vytvořil příjemnější prostředí pro čtenáře všech věkových kategorií.

Cílem rekonstrukce bylo nejen vylepšit vybavení knihovny, ale také přizpůsobit prostory současným potřebám návštěvníků. Díky krajské podpoře byly provedeny zásadní úpravy, které zahrnují pohodlný a designový nábytek, moderní osvětlení a další prvky zajišťující komfort. Navíc byla část prostoru vyčleněna pro relaxaci a setkávání, což knihovně umožňuje pořádat komunitní akce a workshopy.

Naší vizí bylo vytvořit místo, kam se lidé budou rádi vracet – nejen kvůli knihám, ale i kvůli

li příjemné atmosféře a možnosti setkávat se s ostatními, a po několika měsících provozu v nově zařízeném prostoru hlásíme, že se to povedlo.

Přeměna naší knihovny je důkazem toho, jak mohou i menší města přinášet svým obyvatelům kvalitní zázemí pro vzdělávání, kulturu i volný čas. Nově upravené prostory jsou otevřené všem, ať už přicházejí hledat inspiraci v knihách, studovat, nebo si jen odpočinout s dobrou kávou a časopisem v ruce.

Kontakt na autorku: knihovna@kopidlno.cz

NAŠE TÉMA

Digitální gramotnost v knihovnách

Kamila Plisková

Komunikační témata v knihovnách

Stalo se užitečnou praxí, že si knihovny stanovují **klíčová témata**, která jsou v dvouletých cyklech komunikována dovnitř i navenek knihovnické komunity. Cyklus komunikačních témat byl

zaveden v roce 2020 s cílem sjednotit komunikaci a činnost českých knihoven. Témata navrhuje pracovní skupina Priorita 6 s ohledem na Konceptci rozvoje knihoven a společenskou rezonanci, schvalována jsou Ústřední knihovnickou radou, profesními spolky a organizacemi.

První rok tématu se zaměřuje hlavně na

vzdělávání knihovníků a interní debaty, jak dané téma uchopit, v druhém roce se téma promítá do činnosti a komunikace knihoven směrem k veřejnosti. Prvním společným tématem českých knihoven byla udržitelnost, následovala mediální gramotnost a od letošního roku vstupuje do popředí gramotnost digitální. Téma digitální gramotnost reaguje na aktuální výzvy digitálního světa a bude hlavním zaměřením knihoven v roce 2025. Zvažuje se jeho případné prodloužení až do roku 2026, aby bylo možné obsah hlouběji rozpracovat a implementovat do knihovní praxe.

Digitální služby a kompetence

Téma digitální gramotnosti není v českých knihovnách novinkou, právě naopak – knihovny v této oblasti aktivně vzdělávají, poskytují veřejný přístup na internet, připojují se k projektům jako Digitální odysea a usilují o zvyšování úrovně digitálních dovedností napříč celou společností. Téma navazuje na **dlouhodobé projekty**, v rámci kterých je budována digitalniknihovna.cz a platforma knihovny.cz, i na předchozí témata. Digitální služby a kompetence zkrátka mají v knihovnách tradici a dobrý základ, na kterém aktuální komunikační téma staví a zároveň přináší nové příležitosti a výzvy.

Informační rozcestník a logo

Informačním rozcestníkem komunikačních témat je **web** konceptce.knihovna.cz, kde najdete průběžně aktualizovaný souhrn informací, užitečných tipů a odkazů. Pro téma digitální gramotnost vznikla značka **Knihovny.digital** a **logo**, které je volně k dispozici pro použití na propagačních a informačních materiálech k tématu digitálních kompetencí a služeb.

Značku a logo mohou knihovny používat v kombinaci se svým logem i samostatně, ke stažení je zde: <https://konceptce.knihovna.cz/znacka-a-logo-knihovny-digital/>

Digitální služby státu

Téma digitální gramotnost jsme pomyslně rozdělili do tří agend, kterými jsou **eGovernment** (digitální služby státu), **eDoklady** a **projekty Úřadu práce** (Jsem v kurzu / Digi pro firmu).

Když mluvíme o **eGovernmentu**, máme na mysli služby státu dostupné přes internet, což přináší pohodlí vyřizování z domova, úsporu času i financí. Na webu [Digitální Česko](https://www.digitalni.ckp.cz) najdete obecné informace o digitalizaci v ČR a aktuality k tématu digitalizace státní správy.

[Portál občana](https://portal.obcana.cz) je rozcestníkem, přes který můžete k jednotlivým službám eGovernmentu přistupovat a kde o nich najdete podrobnější informace. Digitalizováno je množství služeb z různých oblastí od zdravotnictví přes školství a sociální věci až např. po dopravu. Přes portál máte přístup do řady registrů – můžete žádat o sociální dávky, o výpis z rejstříku trestů, z živnostenského rejstříku apod. Přístupem do portálu nevzniká občanovi žádný závazek ani povinnost, je možné využít jej třeba jen jednorázově nebo příležitostně.

Pro přístup do Portálu občana potřebujete tzv. [identitu občana](https://portal.obcana.cz), která ověřuje vaši totožnost a umožňuje používání digitálních služeb. K dispozici je hned několik přihlašovacích prostředků k identitě občana; nejrozšířenější je bankovní identita, kterou řada obyvatel využívá k přihlášení do online bankovníctví, ale je možné používat např. i aplikaci Mobilní klíč nebo datovou schránku.

[Datová schránka](https://portal.obcana.cz) je prostředkem pro elektronickou komunikaci se státem, úřady a dalšími institucemi. Existuje několik typů datových schránek – její používání je povinné pro právnické osoby a fyzické osoby podnikající, ale může si ji zřídit a používat také fyzická osoba. Jedna osoba tak může mít zřízených více typů datových schránek, kterými komunikuje jako fyzická osoba, jako OSVČ nebo jako osoba právnická. Používání „datovky“ přináší řadu výhod, ale pokud si ji zřídíte, musíte mít na paměti, že s vámi budou instituce a úřady komunikovat přednostně jejím prostřednictvím. Nemusíte se obávat, že vám nějaká zpráva uteče – „datovka“ nabízí

možnosti pro nastavení zaslání upozornění do SMS i e-mailu.

eDoklady

Praxe knihoven se přímo dotýká agenda [eDokladů](#). Knihovny bez právní subjektivity, které jsou **organizační složkou** obcí, mají povinnost přijímat eDoklady:

- u obcí s rozšířenou působností a krajů od 1. 7. 2024
- u obcí I. a II. typu od 1. 1. 2025

Knihovny, které jsou **příspěvkovými organizacemi**, přijímat eDoklady mohou, ale nemusí. Podrobnosti jsou uvedeny ve [vyjádření](#) Digitální a informační agentury (DIA).

Programy Úřadu práce

Programy Úřadu práce Jsem v kurzu a Digi pro firmu cílí na vzdělávání. Program [Digi pro firmu](#) mohou firmy (tedy i knihovny) využít k realizaci a financování edukace zaměstnanců. Program **Jsem v kurzu** nabízí vzdělávání jednotlivcům. Z tohoto programu mohou občané (nejen nezaměstnaní) čerpat finanční prostředky až do výše 50 tis. Kč na financování rekvalifikací a vzdělávání (kromě jiného i v oblasti digitálních kompetencí). Úřad práce připravil k programu Jsem v kurzu letáky, které mohou knihovny využít k informování uživatelů a návštěvníků, je možné domluvit s Úřadem práce také propagační akce, na kterých zaměstnanci ÚP program představí.

Jak se do tématu zapojit?

Téma digitální gramotnost je široké a zahrnuje spoustu oblastí, kompetencí a služeb. To dává knihovnám na výběr a mohou na téma zareagovat podle své chuti, možností, kapacit a priorit.

Můžete uživatelům poskytnout informace ve formě tištěných materiálů, např.:

- grafický manuál [eGovernment](#)
- letáky k projektu [Jsem v kurzu](#)

Je možné se připojit k celostátním kampaním a akcím, např.:

- [Týden pro digitální Česko](#)
- [Dny AI](#)
- [Den bezpečnějšího internetu](#)

● [Týdny mediálního vzdělávání](#)

Knihovny mohou poskytovat konzultace a vzdělávací akce (samy i ve spolupráci s řadou institucí), např.:

- [Moudrá sovička](#)
- [Elpida](#)
- [GUG.cz](#)

Na realizaci projektů je možné čerpat grant z Nadace OSF:

- [Vzdělávání a rozvoj v malých a menších knihovnách - Nadace OSF](#)

Tipy na vzdělávání

V první řadě ovšem musí samotná knihovnická komunita v tématu získat alespoň základní orientaci. Pro „knihovnictvo“ je k dispozici množství informačních a vzdělávacích materiálů i akcí:

- e-learningové kurzy na portálu [osveta.gov.cz](#)
- číslo 1/2025 časopisu [Čtenář](#) (online volně k dispozici)
- Digitální služby státu v knihovnách (půldenční semináře v krajích určené pro osazenstvo menších knihoven)
- kurz [eKnihovnik](#) (dva a půl dne vzdělávání pro ty, kdo se chtějí důkladně obeznámit s eGovernmentem; kurz je možné financovat z projektu Jsem v kurzu)
- návody a manuály na portálu [Pomáháme.digitai.cz](#)
- pravidelná online [Digitální setkání pro knihovny](#) (k dispozici jsou i záznamy z proběhlých setkání)

Každý pokrok se počítá!

Digitální gramotnost je široké téma a nejspíše potrvá ještě nějaký čas, než se propíše do činnosti i těch nejmenších knihoven, ale každý pokrok se počítá! Nejdůležitější informace jsou sdíleny prostřednictvím diskusí elektronické konference [KNIHOVNA](#), s dotazy a připomínkami se neváhejte obrátit na koordinátorku tématu Kamila Plískovou na e-mailové adrese kamila.pliskova@mlp.cz.

Kontakt na autorku: kamila.pliskova@mlp.cz

Vybavení knihoven pro nejmenší

Barbora Čižinská

Ráda bych se s vámi v této rubrice podělila o konkrétní zkušenosti knihoven, které jsou aktivní v **projektu Bookstart / S knížkou do života** a v této souvislosti doplňovaly své vybavení interiéru s ohledem na potřeby nejmenších návštěvníků a rodin a realizaci programů pro ně. Tematicky se tedy budeme věnovat vybavení dětských koutků, pohybovým pomůckám a víceúčelovým herním prvkům. Článek je spíše takovým přehledem s odkazy, kde si lze potřebné vybavení zakoupit, s jakými financemi je nutno počítat a které prvky jsou žádané a knihovnám se osvědčily.

Dětský koutek

Pro dětský koutek jistě užijete něco, po čem se dá lézt, válet, kde se dá sedět nebo se schovat, stejně tak jako místo pro uložení knížek pro nejmenší nebo her, hraček a didaktických pomůcek. A také něco pro rodiče. Tedy konkrétně koberce a koberečky, molitanové sestavy, bazénky (aby se nejmenší nezatoulali), sedací pytle a vaky, deky, podložky, dětské stany, hrabadla a další knihovní dětský nábytek a křeslo pro dospělé. Inspiraci můžeme najít ve vybavení pro mateřské školky, podobně jako v dětské části obchodu IKEA, v nově zrekonstruovaných knihovnách. Vybavení je vhodné mobilní s kolečky, skládací, lehké, abyste mohli prostor proměňovat a stěhovat, což je v knihovnách záležitost častá. Nebo aby na něj byl obal či místo, kam ho uložíte.

Potřebovat můžete přebalovací pult (i když dnes maminky přebalují kdekoli) nebo podložku, nočníky, koš na plínky, dětská záchodová prkénka, dětskou jídelní židličku, mikrovlnku, dětský věšák či podložku na odkládání botiček / botník. Případně paraván na vytvoření klidného místa pro kojení, i když ani to není pro současné maminky velký problém, stačí asi pohodlné křeslo, které není tak na očích.

Samostatnou kapitolou by bylo vytvoření jídelního koutku pro rodiče a děti, ale to v pro-

storách našich knihoven není zatím úplně běžné, i když např. v Dánsku jsme to zaznamenali. Velmi pěkné dětské koutky i jídelní koutky/kuchyňky přichystali např. v Masarykově veřejné knihovně ve Vsetíně.

Konkrétní tipy:

1. Dětské kusové koberce – volba podle velikosti prostoru; kobercovyraj.cz; cenová relace: od 300 Kč
2. Koberce Rainbow hranaté i kulaté; ceiba.cz; cenová relace: od 5 000 Kč
3. Kulaté podsedačky Koblížek – 12 ks; ceiba.cz, cenová relace: 9 200 Kč; pro variantu 24 ks vhodné přikoupit vozík k uložení
4. Podsedačky Beruška – novinka, ještě nevyzkoušeno; uklidňující, smyslové, 12 ks; ceiba.cz; cenová relace: 6 600 Kč
5. Duhové podsedačky – 12 ks; nomiland.cz; cenová relace: 2 400 Kč
6. Rehabilitační hruška – různé barvy, koženka; nomiland.cz; cenová relace: 2 200 Kč
7. Sedací vaky a pytle – tip SEAT KIDS polyester, KIDS nylon; např. sedaci-pytle.cz; cenová relace: 900 Kč – 1 700 Kč
8. Molitanový bazének – např. PlaySoft či Petona, ale nejde o levnou záležitost; cenová relace 12 000 Kč
9. Molitanové sestavy – Petona, Moliplay, SoftPlay; cena podle druhu, počtu dílů
10. Přebalovací pult závěsný sklopný – např. Roba; cenová relace: 3 500 Kč
11. Přebalovací podložka měkká – cenová relace: 300–500 Kč
12. Hrabadlo s kolečky – vícebarevné; ceiba.cz; cenová relace: 3 000 – 3 600 Kč
13. Montessori houpačka – vhodné doplnit podložkou; agatinsvet.cz; cenová relace: 3 000 Kč
14. Dětské stany – vhodné skládací – lze přemisťovat, vzít ven; např. Maringotka, raketa, textilní domek; př. agatinsvet.cz; cenová relace: 500 – 1 800 Kč

PROSTORY A VYBAVENÍ KNIHOVEN

Pohybové pomůcky

Pohyb je pro děti zásadní, má vliv na rozvoj řeči, paměť, koordinaci těla... Lze ho využít pro trénování souhry mezi dětmi. Je prokázáno, že děti se nejvíce naučí, když se přitom mohou pohybovat. Pochopitelně je pro využití navržených pomůcek potřeba mít alespoň minimální prostor. Z pomůcek se dají postavit větší či menší pohybové/překážkové dráhy nebo je lze použít samostatně pro doplnění vyprávěného příběhu nějakou pohybovou aktivitou (mohou pochopitelně představovat něco zcela jiného, než jsou ve skutečnosti, a v tom spočívá i jejich kouzlo). Lze je vzít na venkovní akce knihovny, protože je snadno omyjete, nebo zakoupit do výměnných souborů a půjčovat pro potřeby akcí v menších knihovnách.

Konkrétní typy:

- Padák. Didaktická pomůcka, která podporuje vývoj psychomotoriky a učí vzájemné spolupráci; lacasport.cz; cenová relace: 550 – 2 600 Kč podle velikosti, oblíbený rozměr 3,5 m
- Prolézací tunel (různé druhy). Pomůcka pro rozvoj kooperativního hraní a rozvoje svalstva; lacasport.cz, rehabilitace-sport.cz; cenová relace: 400 – 1 300 Kč
- Kužele – příklad agility sady kuželů s otvory s tyčkami pro přeskakování; lacasport.cz; cenová relace: 360 Kč (sada 6 kuželů a 3 tyček)
- Proskakovací obruče. Prodáváno v sadě, lze

Knihovna města Hradce Králové využívá doporučené pomůcky i pro aktivity venku, například kužele pro hraní pohádky Bajaja. Prolézání tunelem patří do pohádky O Budulínkovi. (Foto publikováno se svolením knihovny.)

využít na mnoho způsobů; lacasport.cz; cenová relace 700 Kč

- Nášlapné dráhy (v kurzu jsou i hmatové chodničky, které si můžete vyrobit sami)
- Nášlapné kameny – ostrůvky GONGE. Sestava kamenů, koordinační hra; lacasport.cz; cenová relace: 1 300 Kč
- Senzorická nášlapná dráha. Sestava kamenů s různými povrchy, rehabilitace-sport.cz; cenová relace: 2 800 Kč
- Gonge řeka. Sestavení chodničky; rehabilitace-sport.cz; cenová relace: 1 500 Kč
- Taktilní kotouče – velká sada hmatových disků, rehabilitace-sport.cz; cenová relace: 3 700 Kč

Víceúčelové hrací stolečky, desky a vybavení

Prostor na stěnách nebo v dětských koutcích lze vhodně doplnit víceúčelovými deskami, stolečky, domečky či kostkami, které nabízejí vždy různorodé aktivity na jednom místě. Multifunkční stolky je dobré trochu ohlídat, malé děti mají tendenci je používat i jako židličku.

Konkrétní typy:

- Nástěnné hrací desky; petona.cz; cenová relace: od 1 500 Kč, ale také 5 – 7 000 Kč podle složitosti
- Aktivní kostka s motorickým labyrintem; agatinsvet.cz; cenová relace: 2 000 Kč, oceněno jako dobrá hračka
- Multifunkční stolky s aktivitami – př. dřevěný

PROSTORY A VYBAVENÍ KNIHOVEN

herní stůl s aktivitami – les, džungle; [agatinsvet.cz](https://www.agatinsvet.cz); cenová relace: 1 500 – 1 900 Kč, oceněno jako dobrá hračka

- Activity board domečky i s prvky Montessori; př. [agatinsvet.cz](https://www.agatinsvet.cz), [elisdesign.cz](https://www.elisdesign.cz) (česká firma eliNeli); cenová relace: 2 900 – 4 600 Kč
- Activity board kostka; př. [agatinsvet.cz](https://www.agatinsvet.cz); cenová relace: 1 200 – 1 700 Kč

Poznámka redakce: Další doporučené vybavení, osvědčené pomůcky a hračky, ale i metody pro knihovníky, tipy na lektory a nové knihy, příklady z praxe k realizaci akcí v rámci projektu Bookstart / S knížkou do života čili pro práci s dětmi do 6 let najdete na webu projektu:

<https://www.skizkoudozivota.cz/>

nebo ve zpravodaji

<https://www.skizkoudozivota.cz/zpravodaj/>.

Kontakt na autorku: cizinska@knihovnahk.cz

Hrací koutek na sídlištní pobočce Luh Masarykovy veřejné knihovny ve Vsetíně. (Foto publikováno se svolením knihovny.)

Žďárská knihovna: místo, kde se rodí láska ke knihám

Martina Sedláková

Knihovna Matěje Josefa Sychry ve Žďáře nad Sázavou (<https://www.knihzdar.cz/>) prošla v roce 2024 rozsáhlou rekonstrukcí. Kromě jiných prostor zaznamenalo výraznou změnu také dětské oddělení a rychle si tak získalo srdce malých čtenářů i jejich rodičů. Jak takový prostor funguje v praxi? Co se osvědčilo a co už méně? A co si z proměny odnášíme my, knihovnice?

Dětské oddělení je navrženo jako otevřený, inspirativní prostor s množstvím zákoutí a relaxačních prvků. Dominantou jsou kruhové regály v pastelově oranžové barvě s centrální magnetickou tabulí a velkým dřevěným stolem – ideální místo pro čtenářské i kreativní dílny. Kruhové uspořádání přirozeně podporuje dětskou zvědavost a motivuje k objevování. Zajímavým řešením bylo také postupné snižování výšky regálů – od těch nejvyšších s knihami pro teenagery až po nízké regály, dostupné i těm nejmenším.

K dispozici je také několik zón pro edukační

programy. Oblíbeným prvkem našich lektorek jsou měkké kruhové sedáky s žíněnkami (zjednodušeně bazénky). Do bazénků se v případě potřeby vejde celá třída, několik nocležníků při Noci s Andersenem nebo miminka při programu Bookstart (v naší knihovně pod názvem Knihánek). Praktickým prvkem pro aktivity s dětmi jsou stoly na kolečkách se sklupnými deskami. V případě potřeby je možno tzv. „edupláček“ s mobilním dotykovým monitorem přetvořit během několika minut. Nevýhodou je poloha „edupláčku“ hned v blízkosti výpůjčního pultu, což komplikuje souběh různých aktivit – při akcích se ruší výpůjční provoz a naopak.

Součástí interiéru je také originální odpočinkový koutek, oddělený od zbytku oddělení stěnou, která evokuje dřevěný hrád. Slouží jako pohodlné místo k relaxaci, listování knihami, ale vzhledem ke svému umístění mimo dohled knihovnic občas také k různým „neplechám“. Problematické jsou v tomto prostoru také police s ostrými rohy, umístěné až na zem. Děti i dospělí

PROSTORY A VYBAVENÍ KNIHOVEN

přesto toto zákoutí milují a v obležení meditačních polštářů nebo obřího plyšového medvěda zde dokáží strávit celé odpoledne.

Hned v průběhu prvních měsíců jsme si ověřili, že čím víc prostoru dáme dětem na hru a objevování, tím náročnější je zajistit, aby bylo v klidu číst, psát úkoly nebo se soustředit na různé školní projekty. Učíme se s tím pracovat a hledat rovnováhu mezi otevřeností a respektem.

Achillovou patou je prozatím také vstupní prostor do oddělení, kde chybí zátěžový koberec, a po dopoledním náporu školních skupin je tudy při nevládném počasí náročné projít suchou nohou.

A co děti? Jejich reakce jsou bezprostřední a nejlépe ukazují, že jdeme správnou cestou. Do knihovny se vracejí rády, často i několikrát týdně. Bez ostychu si vybírají knihy, zdržují se v herních koutech, přicházejí s rodiči i kamarády. Berou knihovnu jako přirozenou součást svého dne – místo, kde se cítí dobře a vítaně. Právě to je pro nás tou největší odměnou.

Zásady pro rekonstrukci a vybavení dětského oddělení

Na závěr připojuji několik doporučení pro ty, které čeká rekonstrukce dětského oddělení nebo se k ní teprve odhodlávají:

- Investujte do kvalitních materiálů – vyberte odolné a snadno udržovatelné materiály, které zvládnou vysokou zátěž.
- Intenzivně přemýšlejte nad každým prvkem – každý prvek, od regálů po sedací zóny, by měl být promyšlený tak, aby byl nejen zábavný, estetický, ale také praktický pro děti, dospělé, knihovnice i uklízečky.
- Zajistěte flexibilitu prostoru – prostor by měl být variabilní, aby se mohl snadno přizpůsobit různým aktivitám. Nikdy nevíte, jaká novinka vás ještě napadne.
- Vytvářejte prostor pro různé aktivity – oddělení by mělo obsahovat různorodé, ideálně oddělené zóny, např. herní koutky, klidné čtecí zóny, prostory pro skupinové aktivity a edukační programy.
- Zaměřte se na bezpečnost – zajistěte, aby byly všechny prvky bezpečné a přístupné pro děti všech věkových kategorií.
- Promyslete orientaci po oddělení – připravte co nejjednodušší, přehledný a ideálně hravý orientační systém (nejlépe s architekty a grafickými designéry). Jednotnou grafiku držte na regálech, stěnách, třídnicích, u vstupních dveří do oddělení, ale i na sociálních zařízeních apod.

PROSTORY A VYBAVENÍ KNIHOVEN

Poznámka redakce: Knihovna ve Žďáře nad Sázavou působí ve městě s 20 tisíci obyvateli. Architektonické řešení pro rekonstrukci stávajícího objektu knihovny ve Žďáře nad Sázavou (Kraj Vysočina) navrhl brněnský architekt Petr Baletka, většina nákladů byla uhrazena z fondů IROP. Knihovna je bezbariérová (úprava vstupu, osobní výtah). Modernizace přinesla rozšíření otevírací doby i úsporná opatření pro provoz (nízkoenergetická svítidla, efektivnější vytápění,

v plánu je instalace fotovoltaických panelů).

Autoři fotografií:

Šárka Zástěrová, Milan Šustr

Kontakt na autorku:

reditelka@knihzdar.cz

Nové pódium v náchodském oddělení pro děti

Lada Kabelová

Městská knihovna Náchod, o. p. s., <https://www.mknachod.cz/> nabízí svým návštěvníkům nejen široký výběr knih, ale pořádá množství vzdělávacích a kulturních akcí. Velká část z nich se uskuteční v oddělení pro děti v dopoledních hodinách (oddělení je každý pracovní den otevřeno od 12 do 17 hodin). Z doby rekonstrukce před dvaceti lety je celé oddělení jeden velký propojený prostor, kde chybí samostatná místnost určená vzdělávání, a proto byla příprava knihovnic na besedy donedávna komplikována nutností změnit uspořádání sezení a vrátit jej na místa po skončení akce. Jednoduše řečeno, neustále se posouvaly a nosily stoly i židle. Přitom další část oddělení, kde se nacházely masivní stoly pro již nevyužívané počítače, nabízela možnost pro změnu. S novým vedením knihovny přišel i nový pohled na fungování oddělení a rychlé stanovení základních priorit pro postupnou rekonstrukci. Protože se od začátku uvažovalo o možné dotační podpoře financování

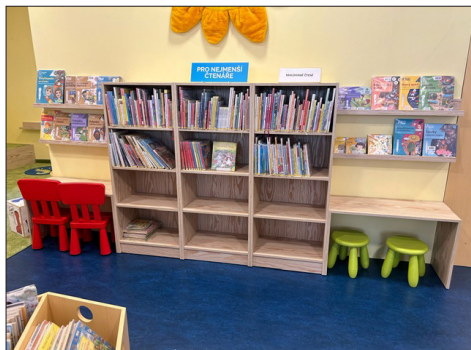
projektu, bylo jasné, že bez kvalitně zpracované studie to nepůjde.

Na stránkách Moravské zemské knihovny v Brně a jejího Metodického centra pro výstavbu a rekonstrukci knihoven jsme hledali inspiraci, navštěvovali jsme knihovny v regionu, které podobnou situaci v minulosti řešily, uskutečnila se první jednání s MAS Stolové hory, kam náchodská knihovna přísluší. Už po prvním setkání s vybranou architektkou

MgA. Janou Ticháčkovou z Vivid Architects se ukázalo, že pohled na věc i představy jsou shodné, a během poměrně krátké doby vznikla studie pódia a zóny určené nejmenším čtenářům a návštěvníkům vzdělávacích akcí. Vizualizace, představující několik „bedniček“ vzájemně spojených do tvaru pódia, potažených koberci s různou barevností i strukturou, všechny zaměstnance nadchla a zároveň umožnila zažádání o dotační podporu ve **Výzvě 008 – 19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje**. Od odeslání žádosti v lednu 2024 a rozjetí projektu s názvem Zlepšení podmínek pro vzdělávací činnost Městské knihovny

PROSTORY A VYBAVENÍ KNIHOVEN

**Realizace interiéru dětského oddělení Městské knihovny Náchod podle návrhu ateliéru Vivid Architects
Autoři fotografií: Lada Kabelová, Jaroslav Winter**

Náchod uplynulo sedm měsíců, ale výsledek stál za to. Už od září knihovna nabízí kvalitní zázemí pro besedy žáků a žákyň prvního stupně a mateřských školek i příjemné sezení pro ostatní dětské návštěvníky v odpoledních hodinách.

Nové pódium se stalo jedním z nejzajímavějších prvků tohoto oddělení a centrem dění pro děti, místem pro rozmanité kulturní a vzdělávací akce, které nejen podporují čtenářskou gramotnost, ale i rozvíjejí osobnost dětí. Odehrávají se zde setkání Bookstart v obou kategoriích, 0–3 a 3–6. Přilehlé nízké knihovny s lepopery a knížkami pro ty nejmenší čtenáře, doplněné výrazně červenými sedacími kostkami, nabízejí dostatek podnětů pro společné čtení s rodiči. Tapeta na míru krásně uzavírá celý prostor a určuje barevnost navazujících ploch.

Pohodlné sezení v knihovněch

Odborné studie dokládají, že pohodlné sezení v knihovněch má velmi důležitou roli, zejména pokud jde o podporu společného čtení a dlouhodobého pobytu v tomto prostoru. Kvalitní a ergonomické sezení totiž přímo ovlivňuje komfort uživatelů, což následně podporuje jejich koncentraci a celkový zážitek ze čtení. Při hledání správných argumentů při jednání se zřizovatelem jsem narazila na zajímavé práce a podle nich uvádím několik klíčových důvodů, proč je pohodlné sezení v knihovněch nezbytné pro společné

čtení. Třeba někomu pomohou v rozhodování nebo v podobných jednáních ať už se zřizovatelem, nebo dotačními garanty.

1/ Podpora soustředění. Pokud jsou čtenáři pohodlně usazeni, mohou se snadněji soustředit na knihy, což je klíčové nejen pro jednotlivce, ale i pro skupiny, které čtou společně. Špatné sezení může způsobit nepohodlí, což vede k rozptýlení, bolesti, a nakonec i k omezené schopnosti soustředit se na obsah knihy.

2/ Dlouhodobý komfort. Děti často tráví v knihovněch dlouhé hodiny, ať už při samo-

PROSTORY A VYBAVENÍ KNIHOVEN

statném čtení, nebo při skupinových aktivitách, jako jsou besedy nebo čtenářské kluby. Pohodlné židle, pohovky nebo křesla, která podporují správnou polohu těla, mohou učinit tuto zkušenost mnohem příjemnější a méně únavnou.

3/ Podpora sociální interakce. Pro společné čtení, ať už jde o děti, školní skupiny, nebo čtenářské kluby, je důležité, aby se účastníci mohli snadno udržet ve vzájemném kontaktu. Pohodlné sezení v kruhu nebo na pohodlných sedačkách vytváří příjemné prostředí pro diskuse, výměnu názorů a sdílení zážitků z knihy.

4/ Vytvoření příjemné atmosféry. Není novinkou, že knihovny, které nabízejí pohodlné sezení, podporují příjemnou a uvolněnou atmosféru, která je ideální pro kreativní myšlení a sdílení myšlenek. Když se čtenáři cítí pohodlně, jsou otevřenější a ochotnější se zapojit do skupinových aktivit nebo otevřeněji sdílet své názory na přečtené knihy.

5/ Zvýšení atraktivity knihovny. Knihovny s pohodlným a příjemným nábytkem se mohou stát oblíbeným místem pro komunitní setkávání. Děti si mohou vybrat místo, kde se cítí nejlépe, a to může knihovnu učinit atraktivnější pro širo-

kou veřejnost, což může zvýšit počet návštěvníků a podporovat rozvoj čtenářské kultury.

6/ Podpora různých čtecích aktivit. Pohodlné sezení poskytuje flexibilitu pro různé typy čtení. Knihovna může nabídnout prostory pro tiché čtení stejně jako pro čtení ve skupinách, kdy je interakce mezi účastníky klíčová. Pohodlné a variabilní sezení (např. pohovky, křesla, stoly pro malé skupiny) umožňuje přizpůsobení prostoru pro různé formy čtení a učení.

Pohodlné sezení v knihovnách není tedy jen otázkou komfortu, ale také nástrojem pro podporu čtení, učení, společenské interakce a zdraví. Pro knihovny, které se zaměřují na komunitní a společné čtení, je investice do kvalitního nábytku, který zajišťuje pohodlí a flexibilitu, rozhodně přínosná. Takové prostředí může povzbudit i malé návštěvníky, aby trávili v knihovnách více času. A takové od srpna 2024 má díky podpoře MAS Stolové hory a města Náchod i Městská knihovna Náchod, o. p. s.

Kontakt na autorku: kabelova@mknachod.cz

ZAUJALO NÁS

Nové vzdělávací dokumenty pro základní školy

Vanda Vaničková

*Ministerstvo schválilo nové RVP, začalo se řešit v médiích začátkem letošního roku. Nový registr volných požadavků či snad rezidentní výpůjční právo? Kreativce jistě napadne více vymyšlených interpretací zkratky RVP hodících se do knihovnického světa, i když z něj nepochází. Nicméně knihovny se ukázaly jako důležitý a profesionální hráč ve vzdělávání, proto zařazujeme tento článek. **RVP jsou rámcové vzdělávací programy, tedy státní úroveň českých***

vzdělávacích dokumentů, a začátkem roku 2025 byla schválena jejich revidovaná podoba pro základní vzdělávání (= RVP ZV) a předškolní vzdělávání (= RVP PV).

S vědomím, že píší do časopisu pro knihovníky, ne pro učitele, představím to základní o novém RVP ZV. A s vědomím, že při čtení si vybíráme to, co nás zajímá, zvolím systém tzv. FAQ (*Frequently Asked Questions* neboli často kladené dotazy; žádné jiné [fak] by mě v této souvislosti – ani jindy – nenapadlo ...).¹

1 Otázky a odpovědi jsou inspirovány oficiálními webovými stránkami Národního pedagogického institutu ČR k revizi: <https://revize.rvp.cz/nejcastejsi-dotazy>

• Proč by se knihovny měly zajímat o to, že vznikly nové dokumenty pro školy?

Rámcové vzdělávací programy stanovují povinný rámec vzdělávání od předškolního po vyšší odborné vzdělávání v ČR. Obsah je závazný pouze pro školy. Pro efektivitu vzdělávacího procesu je však více než dobré, pokud budou i knihovny při svých vzdělávacích lekcích a programech pracovat s tím, podle čeho učí školy. Prostě budou sjednocené nejen snahou předávat žákům důležité věci do života (práce se zdroji, motivace ke čtení, kritické myšlení...), ale i terminologií, jak to nazývat. Mimochodem, milí knihovníci, jednou z novinek RVP ZV je vymezení tzv. čtenářské a pisatelské gramotnosti. Poprvé je to v dokumentech státní úrovně takhle oficiální. ☺

• Proč ke změně došlo teď?

Aktuální RVP ZV platí od roku 2005 a proces jeho tvorby začal samozřejmě dlouho předtím. Neměli bychom být překvapeni, že leccos z formulovaného už neodpovídá potřebám 21. století. Však si zcela soukromě vzpomeňte, jaký byl svět a společnost kolem roku 2005 (#had na Nokii 3310). Hlavním posláním revize kurikulárních dokumentů (tak se jim odborně říká) je proto dostat do nich aktuální kontext (zejména digitální technologie), vést žáky k rozvoji kompetencí potřebných pro život a v neposlední řadě redukovat obsah povinného učiva.

• A jak že je to s tou čtenářskou gramotností?

Základní gramotnosti je nová část, kterou revidované dokumenty přinášejí. Jedná se o obsah společný všem vzdělávacím oblastem, tj. nepatří jen do vybraných předmětů, ale měli by se na něj zaměřovat všichni učitelé. Základní gramotnosti jsou dvě – logicko-matematická a **čtenářská** a **pisatelská**. Doporučuji se na druhou zmíněnou podívat podrobněji, ale jen naznačím, že ji tvoří *vztah ke čtení a čtenářství, psaní a pisatelství; budování porozumění v četbě a v procesu psaní; kritické čtení a psaní; porozumění vlastnímu čtení, čtenářství, psaní a pisatelství*.

• Kde najdu podrobnější informace?

Stěžejní je webová stránka: <https://revize.rvp.cz/>. Je zde oficiální zadání pro revizi, ale například i aktuální informace o pořádaných vzdělávacích

akcích s cílem představit konkrétně, co dokument obsahuje a co se mění. Akce jsou zdarma a rozhodně nejsou uzavřené jen pro učitele.

Určitě doporučuji prozkoumat i **samotnou online verzi RVP ZV** (<https://prohlednout.rvp.cz/>): sami si tak můžete udělat obrázek, co tvoří vzdělávací oblasti, klíčové kompetence a třeba i již zmíněné gramotnosti. Dočtete se také například, jak je stanovena povinná úroveň pro všechny žáky v jednotlivých vzdělávacích oborech a – to považuji za skvělou novinku – **v metodické podpoře** najdete **konkrétní aktivity do výuky**, jak jí dosáhnout. Ilustrace nejsou povinné, jen přibližují čtenářům (učitelům), jak je možné dosáhnout cílů, které si RVP ZV žádá, a jak učitel pozná, že si dané věci žák osvojil. Zcela neodborně, ale snad pochopitelně: *Tyhle věci má žák na konci základy znát a takhle můžete pojmut činnost ve výuce, během které se to naučí*.

• Odkdy bude nový RVP ZV platit?

Povinná výuka podle revidovaného RVP ZV se týká základních škol od září 2027, a to v 1. a 6. ročníku (a každý školní rok se přidá další ročník). Dobrovolně se školy mohou do zavádění nových dokumentů pustit samozřejmě dříve, klidně hned od září 2025. Ale pozor – knihovny žádnou povinnost ani časové omezení nemají. Kruhem se však vracíme k tomu, co jsem uvedla na začátku. Nemají, ale profíci by měli ukázat odborně i laické veřejnosti, že drží prst na odborném tepu doby a pustí se do toho také.

• V době AI se nabízí i ožehavá otázka: Podílely se na tvorbě RVP ZV nějaké generativní nástroje?

Na webu k revizím najdete profesní medailonky členů všech pracovních skupin. To samozřejmě sto procentně nesouvisí s tím, zda si někdo občas nenechal od AI poradit. S čistým svědomím mohu říci jako členka pracovní skupiny pro vzdělávací obor *Výchova k občanství* („občan-ka“), že za našimi texty jsou hodiny lidské práce. A s čistým svědomím a nose m drobně nahoru dodám, že v rámci možností, času a zadání úkolu je *Výchova k občanství* formulována fajnově, odpovídá potřebám 21. století a dává (mi) smysl. Však mrkněte, kritické myšlení akcentujeme také.

Závěrem doplním poznámku, že i když je text revidovaného RVP ZV aktuálně odsouhlasen, tento článek vychází z informací, které byly zná-

mé a platné k 10. 2. 2025. Pro jistotu.

Kontakt na autorku: VandaV@seznam.cz

Vzdělávací akce v Svkhk

Agnieszka Lamr

Každý rok se v Svkhk pořádají vzdělávací akce pro knihovníky z Královéhradeckého kraje. Příprava začíná v září odesláním dotazníku vzdělávacích potřeb do knihoven v kraji, kde knihovníci vybírají z připraveného seznamu akce, o které by měli zájem v roce 2025. Z vyhodnoceného dotazníku se sestaví žebříček nejvíce žádaných vzdělávacích aktivit. Ty jsou podkladem pro podání každoroční výzvy v podprogramu VISK 2 a také pro naplánování akcí, které knihovna financuje z regionálních funkcí (základní knihovnický kurz, základy katalogizace, prohlubování vědomostí o literatuře). Dalším krokem je oslovení lektorů a domluvení finančních podmínek, obsahu hodin a doladění termínu. V prosinci se podává žádost o dotaci VISK 2. Výsledky jsou vyhlašovány Ministerstvem kultury v březnu následujícího roku. Když už víme, že jsme dotaci na kalendářní rok získali, připravujeme na webu naší knihovny informaci o akcích (<https://svkhk.cz/Pro-knihovny/Vzdelavani.aspx>) a rozesíláme pozvánky do pověřených, profesionálních, neprofesionálních a specializovaných knihoven v našem kraji. Pak se akce podpořené dotací VISK 2 povinně hlásí do konference Knihovna a na webu SKIPu. V den konání akce organizační pracovník připravuje domluvený a předem zmluvený sál (PC učebnu, učebnu v 5. podlaží anebo konferenční sál). Pro naše knihovníky chystáme drobné občerstvení, aby byl pro ně čas strávený u nás příjemnější. Některá školení mají omezenou kapacitu účastníků, danou kapacitou PC učebny, kde je 20 počítačů, anebo typem školení, obzvlášť u workshopu. Po skončení školení účastníci vyplňují evaluační

dotazník, ve kterém mohou anonymně sdělit svoje pocity ze školení. Letos už upouštíme od papírového dotazníku a k dispozici bude jen elektronický v prostředí Google formuláře, který bude přístupný z QR kódu anebo přes odkaz zasláný do e-mailů.

Nápady na školení jsou čerpány z několika zdrojů: z odborných časopisů (U nás, Čtenář, Duha), z účasti na setkání Sekce vzdělávání SKIP a konferencích. Ve Studijní a vědecké knihovně realizujeme celostátní kampaně. Letošním tématem je Digitální gramotnost. Dalším zdrojem podnětů je zpětná vazba od účastníků školení, kterou mohou sdělit v anonymních dotaznících, a také na základě pohovoru s knihovníky a lektory po ukončení školení. Občas nám knihovníci v průběhu roku posílají návrhy školení užitečných pro jejich práci.

V roce 2025 budeme ve Studijní a vědecké knihovně pořádat vzdělávací akce, jež uvádí tabulka. Podrobný seznam a anotace najdete na webu <https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Vzdelavani.aspx>. Těšíme se na vás v Svkhk.

Termín	Název akce	Lektor/ka	Počet míst	Forma	Počet dní	Počet hodin
4. 6.	Pedagogické minimum pro knihovníky: Práce s dětmi v MŠ a žáci na 1. stupni ZŠ	Mgr. Vanda Vaničková, Ph.D.	30	Prezenční	1	5
17. 6.	Pedagogické minimum pro knihovníky: Práce se žáky na 2. stupni ZŠ a SŠ	Mgr. Vanda Vaničková, Ph.D.	30	Prezenční	1	5
20. 6.	Umělá inteligence v knihovnické praxi	Michaela Mrázová	20	Prezenční	1	5
23. 6.	Nástroje a aplikace pro knihovníky na chytrý telefon a tablet	Mgr. Michaela Mrázová	20	Prezenční	1	5
1. 10.	Sebevědomá prezentace	Mgr. Helena Kozáková, Martin Škorpil	12	Prezenční	1	3

Kontakt na autorku: Agnieszka.Lamr@svkhk.cz

Registrujeme, evidujeme

Druhé zastavení nad knihovnickou statistikou 2025

Eva Semrádová

V březnovém zpravodaji při prvním zastavení nad knihovnickou statistikou jsme se zaměřili na **deník veřejné knihovny** jako základní dokument, ve kterém najdeme **povinně shromažďovaná statistická data**¹ a závazné definice knihovnických činností. Dokumenty pro denní statistiku i pro roční sumarizaci informací o knihovně vydává Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS) ve spolupráci s Knihovnickým institutem Národní knihovny ČR. Na webových stránkách přímo pod uvedenými odkazy jsou k dispozici aktuální formuláře, vstupy do elektronické statistické databáze, pomůcky pro sběr a kontrolu statistik, metodické návody a odpovědi na časté otázky.

Péče, která je věnována popisu, jak statistická data definovat, sbírat a sumarizovat, už napovídá, že to není jednoduchá agenda. Zpracovatelem statistiky je každá knihovna; ani vesnická knihovna nemá povinnosti jednodušší, jen může více spoléhat na pomoc své pověřené knihovny, která se o ni stará v rámci regionálních služeb. Nejnovějším přírůstkem pro metodickou pomoc k práci se statistikou je **příručka Statistika knihoven**², kterou je možné objednat v tištěné podobě v Knihovnickém institutu, nebo využívat elektronickou verzi, která je zařazena mezi metodické příručky pro knihovny. Informace o statistice jsou v příručce podány jednoduše a srozumitelně a na řadě příkladů ukazují, jak správně ke statistickým datům o veřejných knihovnách přistupovat. Elektronická verze umožňuje okamžitou dostupnost tohoto praktického manuálu a bude také průběž-

ně aktualizována. Nyní příručka obsahuje vše, co potřebujete vědět ke statistikám pro rok 2025.

Při bližším seznámení s výkazem veřejné knihovny Kult (MK) 12-01 brzy zjistíte, že pro jeho vyplnění nebudou stačit data zapsaná v deníku knihovny nebo generovaná automatizovaným výpůjčním protokolem, kde jsou soustředěny zejména informace o návštěvnosti a službách knihovny. Všechny knihovny dále musí vést evidenci o knihovním fondu (přírůstkový seznam, seznam úbytků), k vyplnění statistik bude potřeba řada údajů z personálních a účetních evidencí, je potřeba znát aktuální počet obyvatel, které má knihovna ve své působnosti, atd., celkově si musíte pro roční výkaz připravit více než 140 údajů. Přesto můžete zjistit, že nejsou podchyteny všechny činnosti vaší knihovny, o kterých potřebujete mít přehled pro svoji praxi nebo se

- 1 Povinnost provozovatele knihovny zajistit sběr statistických dat je dána zákonem o státní statistické službě (zákon č. 89/1995 Sb.), knihovním zákonem (zákon č. 257/2001 Sb.) a řídí se mezinárodní normou ISO 2789:2022(E)
- 2 MACHÁČKOVÁ, Lucie; SEMRÁDOVÁ, Eva; RICHTER, Vít a ŠEDÁ, Marie. Statistika knihoven: příručka pro práci se statistikou ve veřejných knihovnách [online]. Praha: Národní knihovna ČR – Knihovnický institut, leden 2025 – (aktualizováno průběžně) [cit. 2025-04-22]. Dostupné z: <https://prirucky.jpknkp.cz/statistika/start>

JAK NA TO

po nich ptá zřizovatel knihovny. A tak i když není práce s daty a tabulkami vaše oblíbená činnost, zavedete tzv. **nepovinné evidence**:

- celoroční – mohou to být například: celoroční podrobné záznamy o návštěvách konkrétních školních tříd v knihovně, které chcete využít pro návaznost lekcí v dalším roce nebo pro jednání se školou; nebo: budujete vlastní specializovanou databázi a máte zájem vědět, jak je využívána; sledujete návštěvnost vzhledem k rozložení pracovního týdne a využití otevírací doby;
- jednorázové – většinou souvisejí s průzkumy a anketami, například: evidujete využívání nově zavedené služby nebo nově upraveného prostoru knihovny;
- rozšíříte povinné evidence o další sledované údaje – například: rozšíříte povinnou evidenci uživatelů a sledujete věkové nebo profesní

složení uživatelů nebo budete kromě počtu výpůjček pracovat i s daty o půjčování konkrétních titulů či se budete zabývat evidencí knihovních jednotek, které si nikdo nepůjčuje.

Registrační seznamy, povinné i nepovinné evidence se řadí k základním činnostem při vedení knihovny. Úspěšnost knihovny totiž neumíme jednoznačně vyčíslit ve formě finančního zisku či ztrát, a proto je hodnotícím kritériem objem návštěvnosti, rozsah poskytnutých služeb a uskutečněných akcí a další statistické údaje. V podzimním zastavení nad statistikou se budeme věnovat využití statistických dat například pro výroční zprávy, soutěže nebo při advokacii knihoven.

Kontakt na autorku:

eva.semradova@seznam.cz

STALO SE

Současnost literatury pro děti a mládež 2025: udržitelnost v literatuře i vztazích

Michaela Staňková

Dvacátý ročník této tradiční konference, který proběhl 11. března 2025 v Krajské vědecké knihovně v Liberci, přinesl pestrý program zaměřený na hranice čtení, hledání čtenářů a udržitelnost – nejen v oblasti ekologie, ale i v kultuře, jazyce a mezilidských vztazích. Konferenci připravila Krajská vědecká knihovna v Liberci ve spolupráci s Katedrou českého jazyka a literatury Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci a Katedrou germanistiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy.

Konference se zúčastnilo 86 osob, nechyběli odborníci z akademické sféry, knihovníci, učitelé i studenti Katedry českého jazyka a literatury Technické univerzity v Liberci. Přestože časový

harmonogram akce se ne vždy podařilo dodržet, účastníci si pochvalovali kvalitní obsah a inspirační diskuse.

Hlavní témata a odborné příspěvky

Konferenci zahájila panelová diskuse na téma **Čtení hledá své hranice, kniha hledá své čtenáře**, kterou moderovala PhDr. Kateřina Váňová, Ph.D., z Technické univerzity v Liberci. Vystoupili v ní literární teoretik a kritik prof. PhDr. Jiří Trávníček, M.A., psycholožka PhDr. Mgr. Kateřina Lohrová, Ph.D., a ředitelka Krajské vědecké knihovny v Liberci PhDr. Dana Petrádová.

Dopolední část odborných příspěvků se věnovala tématu **udržitelnosti nejen přírody, ale i kultury a jazyka**. Moderovala ji PhDr. Tamara Bučková, Ph.D., z Univerzity Karlovy. Mezi prezentovanými příspěvky zazněly:

- **Udržitelnost literatury pro děti a mládež z pohledu České sekce IBBY** – Mgr. Petr Eliáš (překladatel, předseda České sekce IBBY, šéfredaktor nakladatelství Albatros)
- **Příroda sobě. Ne-lidští vypravěči a vypravěčky v literatuře pro děti a mládež** – Mgr. Zdeněk Brdek, Ph.D., (Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity) a spoluautorka Vera Kaplická Yakimova, Ph.D.
- **Letem udržitelným světem: reflexe tendencí současné české literatury pro děti a mládež z perspektivy tematiky udržitelnosti** – Mgr. Anna Malimánková (Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci)

Auditorium

Po obědové přestávce pokračovala druhá část odborných příspěvků k tématu udržitelnosti, v níž se autoři zaměřili na ekologii, empatii i kulturní dědictví:

- **Autorský styl Jiřího Dvořáka: umělecká literatura a empatie k přírodě a druhému** – Mgr. Lukáš Neumann, Ph.D., (Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy)
- **Vymírání druhů ve fantastické literatuře pro děti a mládež: trilogie Corneliie Funkeové Dračí jezdec** – Dr. phil. Jana Mikota (Univerzita Siegen, příspěvek byl přenášen online)
- **Udržitelnost literatury pro děti jako součást kulturního dědictví** – Mgr. et BcA. Aneta Bučková, M.A. (Univerzita Erfurt, Friedrich-Schiller-Universität Jena, příspěvek byl přenášen online)

Odpolední blok se soustředil na udržitelnost ve vztazích a rozvoj empatie. Moderovala jej opět PhDr. Tamara Bučková, Ph.D., a vystoupili:

- **Vztah učitelů českého jazyka a literatury ke knize jako artefaktu** – Mgr. Karolína Vinduškova (UJEP Ústí nad Labem)
- **Terapeutická funkce literárního díla v nemocniční literární výchově podle výpovědí žáků** – Mgr. Magdaléna Týlová (UJEP Ústí nad Labem)
- **Obraz skleněných dětí v literatuře pro děti a mládež** – Mgr. Pavlína Lišovská (Knihovna Jiřího Mahena v Brně)
- **Náš svět očima vyprávění Báry Dočkalové: moderované autorské čtení** – PhDr. Tamara Bučková, Ph.D., spolu s Bárou Dočkalovou

Bára Dočkalová

Současně v malém sále probíhal blok věnovaný práci s textem ve výuce, didaktickým aspektům a rozvoji čtenářství. Pod vedením PhDr. Kateřiny Váňové, Ph.D., byly předneseny příspěvky:

- **Čtenářské dílny jako cesta k udržitelnému čtenářství: jak podporovat čtenářské návyky v digitální době** – Mgr. et Mgr. Petra Fojtíková (Masarykova univerzita)
- **Intuitivní hodnocení ekologicky zaměřených literárních textů žáky střední odborné školy** – Mgr. Miroslav Kalousek (Katedra bohemistiky PF UJEP, SOŠ Schola Humanitas)
- **Vliv povinné četby a výuky literární historie na vlastní čtenářství žáků** – Mgr. Diana Palašáková (UJEP Ústí nad Labem) a Mgr. Lukáš Ruml

- **Literatura s ekologickými motivy jako nástroj k aktivizaci a environmentálnímu uvědomění žáků** – Mgr. Eliška Řehulková (Ost-ravská univerzita)

Praktické workshopy: inspirace pro ekologickou výuku a podporu čtenářství

Závěr konference patřil praktickým workshopům, které nabídly **inspiraci pro práci s dětmi v oblasti udržitelnosti a čtenářství**.

Ve velkém sále probíhal workshop Mgr. Věry Oherové **Zelená planeta: kreativní přístupy k udržitelnosti a přírodě**. Zaměřil se na využití literatury při environmentální výchově a nabídl praktické aktivity pro zapojení ekologických témat do výuky. Účastníci si vyzkoušeli práci s poezií i odborným textem a diskutovali o tom, jak příběhy mohou děti vést k odpovědnému vnímání přírody.

V malém sále vedla Mgr. Radka Vojáčková souběžně workshop **Knihovna a škola – partneři pro čtenářství**. Účastníci se seznámili s možnostmi, jak knihovny mohou podporovat školní čtenářství – od třídních knihoven po čtenářské dílny. Diskutovalo se o efektivním využití knihovnických zdrojů, strategiích motivace dětí ke čtení i o spolupráci mezi pedagogy a knihovnicíky.

Oba workshopy ukázaly, jak lze literaturu využít k rozvoji čtenářských dovedností i ekologického myšlení. Praktická část konference tak nabídla nejen teoretické poznatky, ale i konkrétní nástroje pro pedagogickou a knihovnickou praxi.

Dětské knihy o přírodě a ekologii: inspirativní seznam z konference

Seznam doporučené literatury **Příběhy z planety Země – dětské knihy o přírodě, zvířatech a ekologii** vznikl jako inspirativní doplnění konference. Jeho cílem je přiblížit mladým čtenářům témata spojená s přírodou, ekologií a udržitelností prostřednictvím kvalitních a poutavých knih. Výběr zahrnuje tituly pro nejmenší děti až po dospívající, přičemž jednotlivé příběhy nejen vzdělávají, ale také podněcují k zamyšlení nad vlivem člověka na životní prostředí. Knihy pokrývají širokou škálu ekologických témat od

recyklace a ochrany biodiverzity až po změny klimatu a odpovědné spotřebitelské chování. Seznam tak může být užitečným vodítkem pro rodiče, pedagogy i knihovníky, kteří chtějí dětem zprostředkovat ekologické hodnoty hravou a srozumitelnou formou. Seznam literatury je možné najít zde: <https://www.kvkli.cz/akce/id:76781/konference-soucasnost-literatury-pro-deti-a-mladez-2025>.

Literatura pro děti a mládež jako nástroj změny

Letošní ročník potvrdil, že literatura pro děti a mládež má nejen estetickou a vzdělávací roli, ale je i důležitým nástrojem pro budování hodnot a vnímání aktuálních společenských výzev. Diskuze o udržitelnosti ukázala, že literatura pro mladé čtenáře nejen reflektuje ekologická a kulturní témata, ale může být i aktivním činitelem v rozvoji ekologického myšlení a odpovědného chování.

Téma empatie a vztahů v literatuře zdůraznilo, jak důležitou roli mohou knihy sehrát v emocionálním rozvoji dětí a mladých lidí. Odborníci i pedagogové se shodli na nutnosti podporovat čtenářství a literární výchovu jako prostředek k budování otevřenější a citlivější společnosti.

Výstupy z konference budou součástí plánované kolektivní monografie, která nabídne širší odborný pohled na tato klíčová témata. Konference tak nejen propojila akademickou obec, knihovníky a pedagogy, ale také přispěla k hledání nových cest, jak literaturu aktivně využít ve vzdělávání i v širším společenském kontextu.

Kontakt na autorku: stankova@kvkli.cz

Wellbeing – právo, data, trendy, sdílení

Petra Řoutilová

Určitě jste si všimli, že se to v posledních letech v běžné mluvě, ale také v té pracovní, hemží cizími slovy. Generace Z je tím přímo pověstná. I v knihovnictví se běžně setkáváme se slovy HR manager¹, Public relations² nebo právě wellbeing³. Co to ten wellbeing je? Proč by nás měl zajímat? Na to jsem získala odpověď na čtvrté jarní konferenci Paktu zaměstnanosti Královéhradeckého kraje a Svazu personalistů České republiky. Konference Wellbeing – právo, data, trendy, sdílení se konala v sále Zastupitelstva Královéhradeckého kraje a musím říci, že jsem se dobře cítila hned po příchodu, kdy mě a kolegyni osobně přivítal prezident Svazu personalistů Petr Otáhal. Nabídl nám kávu a drobné občerstvení a popřál nám krásný den. Pak jsme se posadili do pohodlných sedaček a program mohl začít. A začal slovy Petra Otáhala: „*Dívejte se na konferenci jako na mokrý ručník a vyždímejte z ní co nejvíce.*“ A tak jsme ždímalí. Jako první k tématu promluvil vedoucí advokát Petr Mundl z právnické firmy Glatzová @ Co., který mluvil o nástrojích pro wellbeing, jež skoro nic nestojí, ale může být těžké jich dosáhnout. Mezi tyto nástroje patří:

- Péče o dobré a kolegiální vztahy na pracovišti
- Funkční buddy⁴/garantský systém
- Dobře nastavený systém vnitřní komunikace a zadávání práce
- Prevence bossingu (šikana ze strany nadřízeného), mobbingu (útok skupiny proti jednotlivci), sexuálně nevhodné komunikace a podobně

Nepeněžními nástroji wellbeingu jsou (pro knihovny ovšem trochu komplikované):

- Home office (práce na dálku)

- Flexibilní rozvržení pracovní doby
- Sabbatical⁵ (dlouhodobé volno čerpané jako prevence před vyhořením)
- Work-life ballance pro čerstvé rodiče a pečující osoby

Další, kdo mě osobně zaujal, byl Pavel Šumpík z firmy Alveno, s. r. o., který tvrdí, že wellbeing není o tom, co nabízíte, ale o tom, jak dobře znáte svoje lidi. Takže je určité ku prospěchu věci poznat člověka a jeho hodnoty, přizpůsobit prostředí člověku, a ne člověka prostředí, budovat důvěru místo kontroly a počítat výsledky, nikoli počet nabízených benefitů. A co z toho plyne? Je potřeba naslouchat zaměstnancům, stavět na hodnotách a měřit výsledky. Pak ve svém zaměstnání dosáhnete vytouženého wellbeingu, tedy že se všem bude dobře pracovat.

K pracovnímu wellbeingu přispívá i digitalizace, o které mluvil například Ondřej Synovec z Digital factory, s. r. o. A kde se dá digitalizace využít nejlépe? Například usnadní personalistovi (i v knihovně) „papírování“ při nástupu nového zaměstnance. Lze takto využít elektronický vstupní dotazník a nahrání dokladů, sběr souvisejících dokumentů (doklad o dosažení vzdělání, výpis z rejstříku trestů, zápočtový list), automatické vygenerování vstupních dokumentů či podpis na dálku. Časová úspora při přijetí nového zaměstnance je díky digitalizaci velká. Dále umožňuje snadnější práci na dálku a flexibilní plánování pracovního času. Umožňuje personifikovaný rozvoj každého zaměstnance podle jeho kariérního cíle. Nejčastější obavou klientů pana Synovce je, že v případě digitalizace a elektronických dokumentů ztratí osobní kontakt se zaměstnanci. Je potřeba si uvědomit, že to není

1 HR manager = manažer lidských zdrojů (z anglického originálu human resources)

2 Public relations = vztahy s veřejností

3 Wellbeing = osobní pohoda

4 Buddy systém = průvodce nováčka

5 Z latinského sabbaticus – každý 7. rok se propouštěli otroci.

pravda. Se zaměstnanci tím ředitel či vedoucí získává možnost se setkávat a komunikovat při jiných příležitostech než jen při vyřizování denní agendy. Digitalizace přináší více času.

Článek bych ráda uzavřela příspěvkem Kateřiny Krausové ze Svazu personalistů ČR, která pěkně shrnula, co je wellbeing zaměstnanců a jak jej podporovat v praxi:

- Fyzické zdraví – podpora sportovních a fyzických aktivit a zdravé stravování
- Duševní zdraví – vytváření podpůrné organizační kultury nebo nabídka psychologické podpory
- Bezpečnost práce – dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- Work-life balance – péče o vyvážený pracovní a osobní život
- Finanční bezpečnost – transparentnost odměňování a platy, které pokrývají potřeby zaměstnanců
- Podpora rozvoje – workshopy s odborníky nebo akce zaměřené na jednotlivé složky wellbeingu

A jak dál podporovat wellbeing v praxi:

- Věnujte pozornost tomu, kolik času tráví lidé v práci.
- Chvalte a buďte si vědomi silných stránek svých zaměstnanců.
- Začněte shora – proskoďte management a vysvětlete jim přínosy wellbeingu.
- Pravidelně reflektujte – vyhodnocujte a upravte své strategie.

A nejdůležitější nakonec. Používejte zázračnou větu: Jsme rádi, že tě u nás máme...

Vše výše zmíněné je wellbeing. Je jen otázka, co všechno si knihovny z něho vezmou za své. Použit úplně všechno asi nepůjde, když pracujeme na směny ve službách, ale aspoň něco málo, abychom do práce chodili rádi a měli se tam jako v bavlnce. I když, třeba to tak už je a žádná školení wellbeingu nepotřebujeme. Kdo ví? Přijďte se podívat, jak jsou na tom knihovny s wellbeingem, na Královéhradeckou knihovnickou konferenci, která se bude konat na podzim roku 2026 ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové. Termín bude upřesněn. Pokud byste se rádi podělili o své zkušenosti s wellbeingem v praxi, budeme rádi, když nám napíšete na e-mail Agnieszka.Lamr@svkhk.cz.

Kontakt na autorku: petra.routilova@svkhk.cz

VH SKIP 08 Východní Čechy a soutěž Čtenář roku

Kateřina Hubertová

V úterý 18. března 2025 proběhla v sále Knihovny města Hradce Králové další regionální valná hromada SKIP 08 Východní Čechy. Po třech letech byla tato valná hromada opět volební a každý účastník se měl možnost vyjádřit

k tomu, kdo bude spolek vést. Složení regionálního výboru se částečně obměnilo z důvodu odcházení členek do důchodu¹. Mimo pravidelné bilancování a zpravodajství o novinkách ve spolku umožňuje setkání členům i možnost sejit se, vše probrat a naplánovat další aktivity. Vše, co by vás mohlo zajímat ohledně Svazu knihovníků

1 Nové složení RV SKIP 08 je k dispozici na <https://www.skipcr.cz/regiony/08-vychodocesky-region/vybor>.

STALO SE

a informačních pracovníků ČR (jinak SKIP ČR), najdete na <https://www.skipcr.cz/>.

Pravidelnou součástí setkání je od roku 2011 i vyhlásování regionálních výsledků knihovnické kampaně Čtenář roku³. V patnáctém ročníku Čtenáře roku jsme po knihovnách hledali největšího čtenáře českých knihoven. Hlavním kritériem hodnocení byl celkový počet vypůjčených knih za rok 2024. Region Východní Čechy zahrnuje kraj Královéhradecký, kraj Pardubický a část Kraje Vysočina. Zahrnuje tedy poměrně rozsáhlé území, které zhruba kopíruje území již zaniklého Východočeského kraje. V kampani Čtenář roku hledáme v regionálním kole nejlepší krajské vítěze, a tím se tedy v regionu 08 stane, že tito čtenáři jsou tři: za každý zastoupený kraj jeden. Rozhodnutím regionálního výboru SKIP 08 byli ze zaslaných nominací vybráni krajští vítězové. Knihovny, které je nominovaly, byly požádány o medailonky, které by vysvětlily, proč právě tento čtenář či čtenářka byli do soutěže nominováni. Medailonky jsou velmi osobní, milé a zajímavé čtení.

Královéhradecký kraj

Knihovna města Hradce Králové – čtenář Daniel Dvořák, 746 vypůjček

Pardubický kraj

Městská knihovna Chrást – čtenářka Alžběta Procházková, 237 vypůjček

Kraj Vysočina

Krajská knihovna Vysočiny – čtenářka Dana Kučerová, 356 vypůjček

Vítězové obdrželi balík knih od sponzorských nakladatelství a poukázky na nákup dalších knih podle vlastního výběru od RV SKIP 08.

Regionální valnou hromadu zakončila přednáška Mgr. Šimony Šimonové z Knihovny města Hradce Králové. Při loňské RVH měli přítomní možnost poslechnout si její přednášku **Dějiny písma a dalších znaků (od pravěku po Řecko)**. Na letošní valné hromadě zaznělo pokračování s názvem **Dějiny písma a dalších znaků II (aneb z Říma na světa kraj, a nejen s písmeny)**.

Kontakt na autorku:

hubertova@knhovnahk.cz

OKÉNKO

Co dalšího kromě knihoven jsme ve Finsku viděli. Inspirace nekončí, jedeme dál

Michaela Hašková

V předchozích dvou číslech vám moji milí kolegové, spolucestovatelé v rámci programu Erasmus+, vylíčili základní informace o naší cestě, program v knihovnách, technologické inovace i své dojmy. Je na mně, abych „miniseriál“ dokončila. Přidám své postřehy ze života Finů, případným zájemcům o cestu do Helsinek a okolí doporučím místa, která rozhodně stojí za vidění, a na závěr se podělím o změny, které jsme v dů-

sledku inspirace zavedli v SvkHK.

Finské knihovny stavějí na podobných hodnotách jako ty české – otevřenosti, komunitní roli a rovnosti přístupu k informacím. Odlišnost jsme však vnímali v širším společenském kontextu, zejména v přístupu Finů ke správě věcí veřejných, angažovanosti, zapojení do dění kolem sebe, v přátelské koexistenci lidí, úřadů, institucí.

Snad i drsné podmínky severské země vedou místní k práci na veřejném prostoru a jeho sdílení. Ani mnohé byty nejsou nejútulnější a největší,

2 Zpráva o činnosti regionu Východní Čechy je k dispozici na <https://www.skipcr.cz/regiony/08-vychodocesky-region/vyrocnni-zpravy>.

3 Vše o soutěži viz <https://www.skipcr.cz/projekty/ctenar-roku/ctenar-roku-2025>.

proto Finové tráví hodně času mimo domov, ať už na sportovištích, v saunách, knihovnách, či na ulici, kde se pohybují hojně pěšky, na kolech či koloběžkách. Z naší desetidenní návštěvy odhaduji, že jsou Finové velmi přímí, neokázalí, otevření, houževnatí i vtípní (trochu suše). Například jsme nedostali kafe, protože jsme je krátce před naší návštěvou porazili na MS světa v hokeji. Ale i tak jsme se cítili ve Finsku velmi dobře. Napomohlo tomu i složení naší trojice.

Určitě doporučuji, aby výjezd absolvovali členové instituce, kteří nejsou v každodenním kontaktu, pracují v jiném oddělení, jsou jiného věku, pohlaví, mají odlišné zájmy. Protože pak nahlížíme na situace a prožité události z jiných úhlů a celkový obrazek je pestřejší, diskuse vícerozměrnější. Děkuji kolegům Vladce a Kubovi, že jsme mohli toto prožít; po návštěvě každé knihovny jsme probírali, co nás zaujalo, jak přesně daná služba funguje, jestli jsme porozuměli správně a zda a jak by se služba mohla přenést do naší knihovny. Bez přehánění musím říct, že mě i z těchto důvodů služební cesta vnitřně obohatila a otevřela další obzory.

A co jiného jsme prošli kromě knihoven? Byla to památka UNESCO pevnost Suomenlinna, rozkládající se na několika ostrovech, užili jsme si patnáctiminutovou jízdu trajektem, výhled na hlavní město, dramatickou oblohu, pozorování celkem husté námořní dopravy. Ten den se počasí dost měnilo, potkal nás deštík, zlověstné mraky, ale převažovalo krásné slunečné počasí, na ostrově nás uvítala nádherná vůně šeršků, kostel, který slouží jako maják, knihovna (v neděli zavřená), ponorka, muzeum, bunkry (hobití domečky), děla. Paprsky jiskřily, jak se odrážely od moře, s Vladkou jsem se nemohly vynadivovat na volné moře a projíždějící lodě. Členitost ostrova skrývala nespočetná pohádková zákoutí a my jsme jen lítovali, že jsme si na výlet nepřibalili plavky. Pevnost má pohnutou historii a odráží i dějiny Finska. V době švédské nadvlády byla v roce 1748 vybudována Švédý jako obrana proti Rusku, v roce 1808 (finská válka) padla do rukou Rusům, kde zůstala až do získání finské nezávislosti v roce 1917. Během finské občanské války

Pevnost Suomenlinna

v roce 1918 byla nejprve krátce obsazena rudými, po jejich porážce sloužila jako internační tábor pro tisíce jejich příznivců. Ve druhé světové válce, během zimní války i pokračovací války proti Sovětskému svazu plnila Suomenlinna úlohu obranného bodu Helsinek – byla zde umístěna protiletadlová děla, námořnictvo a sklady. V laponské válce proti Německu poskytovala zázemí finskému námořnictvu a sloužila jako logistická základna. Po válce ztratila svůj vojenský význam a postupně se proměnila v kulturní památku a turistické místo a kulturní a vzdělávací centrum. Dnes žije na ostrovech asi 800 obyvatel a najdete zde i školy. Nejezdí sem jen turisté, je i místem výletů pro Helsinčany.

Z navštívených míst dále vybírám Muzeum designu. Zakladatelem finského designu je architekt a návrhář Alvar Alto, známý kolekcemi váz. V Helsinkách najdeme jeho kongresové a koncertní centrum Finlandia-talo, v době našeho pobytu bylo v rekonstrukci. Co se týče designu, musíme vzpomenout Fiskars nůžky a další výrobky této značky. Už z roku 1963 pochází známá ball chair na principu místnosti v místnosti Eera Arnia. Nesmíme opomenout ani finskou designovou společnost Marimekko, založenou v roce 1951, proslulou svými výraznými barevnými vzory, zejména ikonickým květinovým motivem. Značka se zaměřuje na nadčasový design, kvalitní materiály a funkčnost, a Finové oblečení nosí a bytové doplňky zdobí jejich interiéry.

Nasáli jsem také atmosféru kostela ve ská-

le, kde je výborná akustika a probíhá tam asi 200 koncertů ročně. Jedná se o TempPELLIAUKION Kirkko: na místě měl původně stát klasický kostel s věží, stavba se však zastavila po pár dnech v roce 1939 kvůli zimní válce, v 60. letech se na projekt navázalo a vznikla turisticky oblíbená dominanta.

Čekal nás i výlet do Turku, bývalého hlavního města Finska, které je od Helsinek vzdálené 150 km. Když jsme tam za dvě hodiny z Helsinek přijeli, rázem jako bychom se ocitli v Hradci. Na náplavce kolem řeky Aury jste jako u Labe. Město vzniklo také ve 13. století, katedrála – původně katolický kostel – byla vybudována na konci 13. století a jedná se tak jako u nás o cihlovou gotiku. Později se stala střediskem protestantské finské evangelické luteránské církve. Turku bylo do r. 1812 hlavním městem Finska, až car Alexandr I. rozhodl hlavní město přesunout do Helsinek, které bylo blíže Petrohradu a mělo strategičtější polohu. Naším hlavním programem zde byla samozřejmě návštěva knihovny, kde byli konečně pohostinní tak, jak jsme zvyklí od nás, dokonce i to kafe nám nabídli a koláček k tomu. Proto nám nezbyl čas na návštěvu dalších míst, která jistě stojí za prohlídku, například hrad a muzeum, kde najdete současné umění i archeologické památky. V Turku se také narodil legendární běžec a jeden ze vzorů Emila Zátopka Paavo Nurmi.

A tím se dostáváme zpět do Helsinek na olympijský stadion. Měli jsme štěstí, že kolega Jakub našel ubytování, co by kamenem mistr světa dohodil, a tak jsme okolo stadionu chodili téměř denně. Byl postaven už v roce 1938 pro olympijské hry původně plánované na válečný rok 1940. Jedná se o zdařilou funkcionalistickou stavbu, stadion je po několikaleté rekonstrukci využíván hlavně jako fotbalový a atletický, probíhají zde různé koncerty (my jsme jen těsně prošvihli koncert Metalliky). Olympiáda se zde nakonec konala, a to v roce 1952, a byla pro nás velmi úspěšná. Miláček finského publika, Emil Zátopek, zvítězil v běhu na 5 a 10 km, a nakonec přidal i zlato z maratonu, fandilo mu 70 000 diváků. Jeho manželka Dana navíc získala zlato v hodů oštěpem. Stavba je krásná

Olympijský stadion

a funkční, bělostná věž se tyčí do výšky a je z ní překrásný pohled na Helsinky. Co je však ještě úžasnější, je to, že všechna sportoviště kolem hlavního stadionu včetně olympijského bazénu jsou plná místních sportujících, od těch nejmenších po nejstarší. Poprvé jsme například byli svědky aqua joggingu, který je důkazem, že sportovat může každý v jakémkoliv věku a kondici. Finové jezdí i v obleku do práce na kole, koloběžkách, běhají, plavou, hřiště jsou obsazená, v zimě jistě běžkují a bruslí. A ano, i saunu jsme navštívili a byla to síla, protože místní nemají nikdy dost a rádi přilévají vodu na rozpálené kameny, čímž se pro nás pobyt v místnosti stal okamžitě nesnesitelným. Byli jsme ve Finsku jen krátce, proto nemůžeme být plně „sisu“, což je výraz pro houževnatost, odolnost a vytrvalost.

K tomu je třeba dodat, že na začátku června jsme okusili moře a bylo příjemné, měli jsme však opravdu štěstí na počasí, bylo na tu dobu nezvykle teplo. Svetry jsme nepotřebovali a třeba jsme naopak museli přikoupit v second handu trefné značky Uff; zjistili jsme též, že Finové milují recyklaci, tudíž recyklují vše, i knihy. Cesta se vydařila na výbornou, určitě bych se ráda do Finska vrátila, možná bych chtěla zažít i atmosféru temné nepříjemné zimy, kdy by stoupl význam jakýchkoliv útulen v čele se zázemím knihoven.

Na závěr bych chtěla zmínit drobné realizace a další plány u nás v knihovně inspirované také finskými knihovnami. V průběhu roku jsme odstranili řadu bariér, například plexiskla u pultů,

odlepili jsme množství nesourodých informačních a zákazových nápisů. Do prostoru šatny jsme umístili mikrovlnnou troubu na ohřev jídla, deskové hry k volnému prezenčnímu užití. Jelikož nemáme prostředků nazbyt, prošli jsme knihovnu i skládky, odkud se nám podařilo šatnu vybavit třemi stoly a plastovými židlemi (takže inspirace recyklováním). Na základě toho, jak budou lidé prostor využívat, doplníme další nábytek. A už se využívá, studenti protějšího gymnázia k nám často zavítají o poledních přestávkách. Studenti si mohou popovídat, zahrát dostihy a sázky nebo člověče, nezlob se, doučit se na test. Do budoucna samozřejmě prostor potřebuje rozsáhlejší změny, aby se stal noční studovnou či multifunkčním prostorem. V několika helsinských knihovnách rozšířili prostory pro návštěvníky i za cenu zrušení vlastních kanceláří. Touto cestou nepůjdeme, protože pracovníci ve službách potřebují jisté zázemí, kde mohou řešit pracovní záležitosti, plánovat nové cíle, spolupracovat

i nabrat síly. A jen spokojení zaměstnanci budou dobře informovat a poskytovat služby návštěvníkům. Tak jsme vybrali prostory, do nichž by mohli mít přístup uživatelé, a plánujeme je do budoucna rozšířit. Dále jsme zmodernizovali systém zpětné vazby, a to jak prostřednictvím velkých nástěnek s lístečky, tak i online prostoru. V plánu máme také organizaci focus groups s různými typy uživatelů pro další rozvoj našich služeb.

Služební cesty do zahraničí představují vynikající příležitost pro rozšíření profesních obzorů, získání nadhledu nad každodenními problémy a nalezení nové inspirace. Doporučuji je všem jako prostředek k oživení pracovní motivace a obnově entuziasmu pro každodenní úkoly. Můj vlastní zážitek potvrzuje, že tento přístup skutečně funguje.

Kontakt na autorku:

michaela.haskova@svkhk.cz

DOPORUČUJEME DO VAŠICH FONDŮ

Učícím knihovnicím a knihovníkům

Pavína Mazáčová

Být vzdělavatelem představuje ve formálním i neformálním prostředí velmi komplexní činnost. Učící knihovnice či knihovník v jedné chvíli působí jako didaktik, psycholog, rétor, empatický manažer výuky, má mít vhléd také do speciální pedagogiky, ovládat digitální kompetence, komunikativní dovednosti, má umět organizovat a improvizovat. Jak v tak komplexní práci obstát a mít z ní radost? Jak postavit edukační program? Co jsou vzdělávací cíle? Jak přemýšlet o klíčových kompetencích a výstupech z učení? Tyto a další otázky týkající se vzdělávání v knihovnách si (společně s vámi?) klade publikace *Učící knihovnice, učící knihovnik. Od přípravy k realizaci vzdělávacího programu*. K vydání ji spolu se mnou připravili v edičním oddělení a Knihovnickém institutu NK ČR s podporou Katedry informačních studií a knihovnictví FF

Masarykovy univerzity, kde akademicky působím. Publikace volně navazuje na můj předchozí text *Rozvoj kompetencí učícího knihovníka: Výzkumy – kurikulum – gramotnosti (2023)* a společně s ním naplňuje aktuální koncepci rozvoje knihoven v pilíři věnovaném oborovému vzdělávání.

V úvodních kapitolách reflektuje publikace pozici učících knihovnic a knihovníků v současné knihovně, pozornost věnuje přesahům do školního prostředí a tematicce inkluze či heterogenity cílových skupin – právě do této problematiky nahlíží hlouběji poslední kapitola. Co je to aktivní učení? Jak ho rozvíjet v knihovním prostředí se zřetelem ke kompetencím a gramotnostem? Odpověď je ukotvena ve třetí a čtvrté kapitole. Nezbytnost vzdělávacích cílů pro úspěšný průběh knihovních programů je ukázána v páté kapitole. Na ni navazují otázky kladené v kapitole šesté – jaké metody může učící knihovnice či knihovník použít, má-li

DOPORUČUJEME DO VAŠICH FONDŮ

vzdělávací program vést žáky i jiné cílové skupiny k aktivní práci s informacemi, umožnit jim zažít z učení radost, nabídnout jim příležitost k týmové práci, k individuálnímu dosažení vzdělávacího cíle i k reflexi svého učení? Sedmá kapitola se zaměřuje na didaktiku otázky v rámci učení, obsahuje typologie otázek a jejich propojení se vzdělávacími cíli.

Inspiraci pro přípravu, návrh, realizaci i evaluaci vzdělávacího programu v knihovně přinášejí osmá až desátá kapitola. Provázejí učící knihovnice a knihovníky základním rámcem aktivizačně pojaté výuky (trojfázovým modelem učení E-U-R) a poskytují náměty k rozvíjení kritického myšlení, čtenářské nebo informační gramotnosti. Součástí deváté kapitoly je inspirativní metodická karta lekce pro začínající i zkušenější vzdělavatele. Jedna z posledních kapitol se věnuje hodnocení, nabízí ukázky metod či nástrojů, které lze využít v závěru i průběhu edukace k získání zpětné vazby. Nechybí krátká kapitola věnovaná umělé inteligenci ve vzdělávání. Závěrečná část textu inspiruje k zamyšlení nad heterogenitou ve vzdělávání, obsahuje náměty pro práci s různorodými skupinami žáků.

V tuzemské knihovní praxi dosud chyběla publikace, která by jako odborný zdroj sloužila

pro rozšiřování didaktických kompetencí učících knihovnic a knihovníků. Mým přáním je, aby předložený text obohatil vaše příruční knihovničky, byl vám průvodcem v různých výukových situacích a stal se vítanou i živou součástí vaší pedagogické práce v prostoru celoživotního učení, jímž je také knihovna.

Kontakt na autorku: mazacova@phil.muni.cz

KDO JE

Daniela Ridlová: Rok v čele knihovny

Lucie Baštová, Petra Řoutilová

Když do vedení instituce nastoupí nová osobnost, obvykle následují oficiální rozhovory a PR články. My jsme se ale rozhodli počkat — dát tomu rok. Věříme, že právě s odstupem přichází potřebný nadhled. Nejde jen o dosažené výsledky, ale i o osobní rozměr, každodenní spolupráci a atmosféru uvnitř organizace, která je pro její fungování neméně důležitá.

Přesně 1. dubna 2024 nastoupila na pozici ředitelky Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové Mgr. Daniela Ridlová. O novou tvář se však

v pravém slova smyslu nejedná. Do knihovny nastoupila hned po dokončení vysoké školy a postupně zde zastávala různé pracovní pozice – od knihovnické ve studovně až po vedoucí odboru služeb a zástupkyni ředitelky. S institucí je tedy spjata velmi úzce.

Každý manažer má i svou lidskou stránku. Možná vás nepřekvapí, že Daniela Ridlová ve volném čase ráda čte a miluje divadlo, ale co byste zřejmě nečekali – je velkou fanynkou hradeckého fotbalu. Ten zbytek nám snad prozradí kolegové.

„Inteligentní, přemýšlivá, vstřícná,“ odpoví-

dá bez zaváhání kolegyně Martina Adametsová, když má ředitelku popsat třemi slovy.

Nikola Hypšmanová vzpomíná na první dojem z pracovního pohovoru: „Už tehdy na mě působila jako člověk, pro nějž jsou kvalitní knihovní služby prioritou, a požadavky, které klade na své zaměstnance, odpovídají této vizi.“ Po nástupu do knihovny se jí tento dojem jen potvrdil. Daniela Ridlová podle ní přinesla do fungování knihovny „pohyb“. „Snahu posunout knihovnu kupředu může vnímat snad každý – ať už jde o modernizaci, nebo o větší otevřenost vůči veřejnosti.“ Dodává, že přístup nové ředitelky knihovnu proměňuje v „univerzální komunitní centrum“, což vnímá jako jeden z jejich záměrů.

Jiří Zachara se také s paní ředitelkou poprvé setkal při výběrovém řízení. Oceňuje její informovanost a schopnost vést i školit nové zaměstnance: „Byla první, od koho jsem se dozvěděl základní informace o knihovně a jejím fungování a zaškolila mě do knihovního systému.“

Podle Kláry Lukešové je pro Danielu Ridlovou typická profesionalita, otevřenost a schopnost naslouchat: „I přes svou vedoucí pozici si vždy najde čas na diskusi a zpětnou vazbu od kolegů.“ Vnímá také posun v komunikaci knihovny směrem k veřejnosti a v budování její značky: „Oceňuji odvahu čelit výzvám a hledat nové cesty, jak knihovnu přiblížit veřejnosti.“

Daniela Ridlová, ředitelka SVKHK

Slova kolegů naznačují, že Daniela Ridlová je ředitelkou, která nejen rozumí odborné stránce knihovnické práce, ale zároveň dokáže vytvořit prostředí důvěry a otevřenosti. Podle jejich výpovědí má jasnou vizi knihovny jako živého, moderního a kulturně bohatého prostoru. A zřejmě i dost energie k tomu, aby ji naplnila.

Kontakt na autorky: lucie.bastova@svkhk.cz,
petra.routilova@svkhk.cz

**Klára Lukešová,
vedoucí oddělení akvizice**

**Martina Adametsová,
vedoucí odboru správy fondu**

**Jiří Zachara,
úsek periodik**

**Nikola Hypšmanová,
úsek IRS**

Vibe [pocit, nálada] generace Z

Vanda Vaničková

Víte, jak se říká, že když se na něco zaměříte, tak to pak neustále vidíte? Já to takhle teď mám s **generací Z**, což je označení pro **lidí narozené zhruba mezi lety 1995 až 2014**. S nadsázkou o nich čtu nebo slyším všude. Řeší se kupříkladu jejich slovní zásoba, aneb když dospělí nerozumějí svým dětem, nebo se řeší vstup na trh práce, aneb když firmy trnou, jak, a hlavně za kolik budou tihle mladí pracovat. Různé zdroje se shodují, že **největší rozdíl mezi generací Z a jinými generacemi tkví ve zkušenostech získaných díky technologickému pokroku, globální propojenosti a s tím související neustálou možnosti být online**.

Jako člověka, který vzdělává, a často právě příslušníky generace Z¹, mě zajímal pohled z druhé strany. Věřím, že by mohl zajímat i knihovníky, kteří se s nimi rovněž setkávají. Aby ale nebylo naplněno historické „o nás bez nás“ a zároveň jsme se dozvěděli něco autentického, přizvala jsem si k článku jedno ukázkové „zetko“ – **Kateřinu B., narozenou v roce 2002**.

„Já ale asi nejsem úplně typický příklad této generace, protože nemám TikTok, nekupuju na SHEINu a určitě nerozumím všem slovům, co se objevují v takových těch slovníčcích generace Z.“ Po takovémto úvodu by se mohlo zdát, že není o čem psát, když se Kateřina nepovažuje za typického zástupce sledované generace. Naopak její slova jen potvrzují a připomínají, že každá generace má společné rysy, témata a zájmy, ale všichni nejsou stejní. Už za Sokrata starší kritizovali nevychovanou mládež, nevážící si autorit, a i přesto věřím, že nebyl každý mladý Athéňan stejně neurvalý. Nicméně u generace Z by rozdíly mohly souviset i s rokem narození.

„Vidím to všude kolem sebe i u svých kamarádů, je to jiné, když je někdo narozený v roce 2002 a v roce 2012.“ Desetiletý rozdíl je v rámci jedné generace běžný, s tím se počítá. U generace Z bychom na něj měli nahlížet v kontextu vývoje digitálních technologií, kde se toho třeba zrovna mezi lety 2002 a 2012 událo víc než dost. Namátkou – Facebook, YouTube, Instagram, Snapchat, to všechno na začátku období nebylo, a na konci už lámalo rekordy uživatelů po celém světě. Také například zanikla disketa, ale to asi takový význam nemá.

Sociální sítě jsou pro generaci Z doménou, život a identita v online prostoru jsou stejně důležité jako vše v reálu. *„Je to pro nás hlavně zdroj informací. Jasně, sleduju i nesmyslný content, ale taky si ráda na sítích vytvářím svoje sociální bubliny. Sleduju lidi s podobnými zájmy, zajímají mě jejich zkušenosti a tipy, třeba z profesního života nebo o výchově dětí. V reálu bych tolik lidí pohromadě se stejnými zájmy snad ani nenašla anebo bych si vyposlechla jen dva lidi a měla pocit, že mi to stačí. Na síti jich vidím dvacet a můžu si od každého vzít něco. Mimochodem taky mě ale může trochu paralyzovat, co je teda vlastně dobře.“* Rozhodně nechci hájit dlouhé pobyty (kohokoli z jakékoli generace) v online světě, ale tenhle pohled je přinejmenším k zamyšlení. Pro generaci Z je online svět stěžejní prostor, kde shání informace. Někdo čte noviny, někdo kouká na televizi, někdo scrolluje profily na sociálních sítích. Motivace je ale stejná – chci-li informace nebo zábavu, tak jdu tam, kde si myslím, že to najdu. A že toho na sociálních sítích najdeme opravdu hodně. Poměr kvality obsahu k jeho množství je na jiné povídání, ale jednomyslně odsoudit vše na sociálních sítích není fér.

1 Jaké generační party generaci Z předcházejí, si můžete připomenout například v projektu Česko v datech; webové stránky projektu jsou dostupné na WWW: <https://www.ceskovdatech.cz/clanek/95-ceska-zetka-generace-z-dospela-do-produktivniho-veku/>. Oficiální statistiky naleznete například i na webu Českého statistického úřadu, dostupné na WWW: <https://csu.gov.cz/aktualni-populacni-vyvoj-v-kostce>

GENERAČNÍ POHLEDY

A co trochu kritiky do vlastních řad? „Řekla bych, že se obecně nepředřeme a rádi utráčíme, nebo spíš neumíme žít moc skromně. Co mě ale štve, když se pořád říká, jak nemáme vůbec těžký život. Ano, žijeme víceméně v blahobytu, fyzicky to není náročné. Mentální zahlcenost je ale obrovská, všechny ty informace a neustálé podněty.“ Jak definovat těžký život? Pohled Kateřiny je subjektivní stejně jako pohled toho, kdo srovnává poválečnou dobu nebo normalizaci se současností s výsledkem, že dneska mladí nic nemusí, není potřeba bojovat o život či svobodu a všichni můžou všechno. Možná právě skutečnost, že všichni pomyslně mohou všechno, je opravdu TÍM těžkým a náročným. Tolik možností, lákadel a neustálého přílivu dopaminu. Rozhodují se o jiných věcech, ale pro ně jsou aktuální. Nemělo by je tedy a priori snižovat a zesměšňovat to, že dřív bylo aktuální něco jiného.

„Všude na nás číhá marketing a taky se počítá s tím, že jsme pořád online. Třeba taková knihovna je pro mě přesný příklad bezpečné zóny. Když se tam jdu učit, nechci žádné blížící bannery a obrazovky s běžícími klipy, ale

klid.“ Aktuálně je pro Kateřinu knihovna častá zastávka, neboť píše bakalářskou práci. Nepíše ji v knihovně primárně kvůli knihám, ale pro motivační prostředí ticha, klidu a také proto, že jí tady nikdo stále nic nenabízí jako v kavárně. Za mě opět nový a zajímavý postřeh. Kolikrát knihovny vymýšlejí pro mladé lepší a akčnější činnosti, ale někteří do knihovny naopak přicházejí hledat klid a bezpečí před neustálým přísunem informací. Trochu paradox, ale možná i to je pro generaci Z typické. Navrací se k věcem, které nás ostatní překvapují. Móda, názory, tradice... Baví-li vás obecně dialogy generací, Kateřina doporučuje podcast *Generační konflikt*. Dále si pustí například *Inspiraci Baťa* (filosofie systému řízení Baťa) nebo podcast *Balanc* (seberozvoj, mezilidské vztahy).

Článek zakončíme stejně, jako jsme začali – „ani zetka nejsou jako přes kopírák“: „*Jo a taky neposlouchám Opravdové zločiny, to kolem mě taky hodně jede, a ještě to vyprodá i O2 arénu.*“

Kontakt na autorku: VandaV@seznam.cz

REGIONÁLNÍ POKLADY

Ivan Rajmont

(29. 7. 1945 Hradec Králové – 7. 12. 2015 Praha)

Marcela Tobolková

K mnoha rodákům Hradce Králové patří významný režisér a divadelní pedagog Ivan Rajmont. V letošním roce si připomínáme jeho nedožitě 80. narozeniny.

Ivan Rajmont se narodil 29. července 1945 v Hradci Králové. Jeho dětství a mládí je však spojeno s Libercem. Zde vystudoval gymnázium a po maturitě byl přijat na místní Vysokou školu strojní, na které studoval jeden rok. Prošel několika krátkodobými zaměstnáními a absolvoval vojenskou službu. Teprve poté začal studovat obor režie – dramaturgie na pražské DAMU. Absolvoval v roce 1971 inscena-

ci *Potopy světa* a *Neznámé ze Seiny*.

Již během studia hostoval v Divadle V. Nezvala v Karlových Varech a posléze byl do tohoto divadla přijat. V letech 1971–1975 zde nastudoval řadu her, například Langerovu *Periferii*, Landovského *Případ pro venkovského policajta*, Goldoniho *Poprask na laguně*, Maupassantovu *Kuličku (Zájezdni hostinec)* a další.

Následovala jeho významná éra v Činoherním studiu v Ústí nad Labem v letech 1975–1986. Převážnou dobu zde působil nejen jako režisér, ale i umělecký šéf. Jeho nástupní režii byl Diderotův *Jakub fatalista* v drammatizaci Milana Kundery, podepsané Evaldem Schormem. Rovněž zde na sebe upozor-

nil inscenací hry *Jakub a jeho pán*, v níž hlavní role ztvárnili Jiří Bartoška a Karel Heřmánek. Za působení Ivana Rajmonta se herecký soubor značně obměňoval. Postupně byli angažováni Leoš Suchařípa (podílející se na dramaturgii mj. i svými překlady), Václav Knop, Jan Hrušínský, Radan Rusev, Jiří Schmitzer, Rudolf Stárz, Vladimír Kratina, Tomáš Töpfer, Pavel Rímský, Kateřina Burianová-Rajmontová a Miluše Šplechtová.

Po odchodu z Ústí nad Labem působil Ivan Rajmont tři roky v Divadle Na Zábradlí v Praze, kde se výrazně podílel na podobě repertoáru divadla. 7. prosince 1989 byl jmenován prvním porevolučním šéfem činohry Národního divadla. Zde začínal režirováním Čechovova *Strýčka Váni* s Miroslavem Macháčkem v roli Serebrjakova a Shakespearovou komedií *Jak se vám líbí* s Rudolfem Hrušínským v roli Jacquese. Následovaly režie: *Návštěvní doba*, *Katynka z Heilbronn*, *Falkenštejn*, *Médeia* či *Divoká kachna*. Rovněž tu režíroval jednu z nejpůvodnějších her *Sluha dvou pánů* s Miroslavem Donutilem v hlavní roli. Soubor činohry Národního divadla vedl do července 1997, dále pak v souboru působil jako kmenový režisér.

Ivan Rajmont současně hostoval na předních českých i zahraničních divadelních scénách. Nakonec se stal uměleckým šéfem Divadla F. X. Šaldy v Liberci. Jeho zdejší působení nebylo dlouhé, ale přineslo do jeho tvorby nový impuls. K vrcholům patřila například inscenace *Višňového sadu*, hraná obráče-

Ivan Rajmont

ně, kdy diváci seděli na jevišti a herci hráli v hledišti.

Od roku 1987 působil na DAMU jako divadelní pedagog, nejprve na Katedře činoherního divadla, od roku 1996 pak na Katedře alternativního a loutkového divadla.

Ivan Rajmont byl třikrát ženatý a měl tři syny. Jedním z nich je herec a dabér Filip Rajmont.

Kontakt na autorku:

marcela.tobolkova@svkhk.cz

Použité zdroje:

DVOŘÁK, Miloš. Encyklopedické heslo Ivan Rajmont. In: TICHÝ, Zdeněk A.; KUNDERA, Milan a DVOŘÁK, Jan. *Ivan Rajmont: režisér a jeho divadlo*. Praha: Pražská scéna, 2005

Ivan Rajmont. In: Divadlo F. X. Šaldy [online]. © 2015. [cit. 2025-03-31]. Dostupné z: <https://www.saldovo-divadlo.cz/lide/detail/r/rajmont-ivan>

(Převzatá fotografie)

Ivan Rajmont. In: Wikipedie [online]. Poslední aktualizace 20. května 2024 v 10:22 [cit. 2025-04-03]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Ivan_Rajmont

Ivan Rajmont: biografie. In: Národní divadlo [online]. [cit. 2025-03-31]. Dostupné z: Ivan Rajmont - Národní divadlo SYROVÁTKA, Tomáš. Ivan Rajmont: Nevypadám, ale jsem pedant!: osobní vzpomínka na jednoho z nejvýznamnějších režisérů české divadelní historie. *Věcko: veselé i vážně o Libereckém kraji*, 2021, 20 (léto), s. 68–72. ISSN 1213-7375. ŠORMOVÁ, Eva. Činoherní studio. In: Česká divadelní encyklopedie [online]. [cit. 2025-03-31]. Dostupné z: Činoherní studio - ČESKÁ DIVEDELNÍ ENCYKLOPEDIJE

Zemřel režisér Ivan Rajmont. In: Národní divadlo [online]. 7. 12. 2015 [cit. 2025-04-03]. Dostupné z: <https://www.narodni-divadlo.cz/cs/aktuality/zemrel-reziser-ivan-rajmont-cs>

Město Hradec Králové slaví 800. narozeniny

Jaroslava Vydarená

V letošním roce slaví město Hradec Králové 800 let a velkolepé oslavy započaly hned v lednu. Premiéra hudebně-divadelního projektu A pak usnu a vstanu, který společně připravily Klicperovo divadlo a hradecká Filharmonie, slavila mimořádný úspěch. A to je teprve začátek, je připraveno více než 80 rozmanitých kulturních, společenských, sportovních a vzdělávacích akcí. Zažijeme tradiční a oblíbené, ale i nové a originální. Kulturní stálice a události se ocitnou v neobvyklých kulisách, hodně prostoru je věnováno novým nápadům a atraktivním novinkám.

Město se obléklo do nového vizuálního stylu, napříč městem můžeme vidět připomínku významných osobností a historických milníků. Ale královny a králi svého města jsme my všichni, kteří spoluvytváříme jeho podobu a směřování. Můžeme čerpat z příběhů předešlých generací, ale také se nadchnout pro to, co nás teprve čeká. Oslavy jsou příležitostí nacházet nové možnosti a neobvyklá spojení. Především bychom si však měli svých oslav užít, a vězte, že se máme na co těšit.

Všecké dění koordinuje produkční tým oslav, který sídlí v budově bývalé radnice na Velkém náměstí. Zde je také obnovena pracovna bývalého starosty Františka Ulricha a během oslav zde bude pravidelně úřadovat i současná paní primátorka. Oslavy mají své vlastní stránky www.hk800.cz, kde jsou zveřejněny podrobnější informace o programu. Do dění jsou zapojeny všechny městské a také krajské kulturní instituce včetně Studijní a vědecké knihovny, Muzea východních Čech či Galerie moderního umění. Partnery města se staly Univerzita Hradec Králové, Český rozhlas, Biskupství královéhradecké a celá řada společností, firem a médií.

Je libo malou ochutnávku z celoroční nabídky? Městská knihovna připravila sérii osmistovkových přednášek, workshopů a her, ale třeba i putování po hradeckých hospůdkách. V březnu odstartoval originální projekt Hradec Sauna Day, který našel inspiraci ve Skandinávii, v dubnu proběhl taneční maraton Art 4 Hradec. V květnu bylo kulturou a spor-

tem nabito. Uskutečnila se Hudba na balkonech, což je jeden z projektů Kultivace 800, SkateSound Hradec Králové na Ulrichově náměstí, Gočárův běh, který odstartoval před Automatickými mlýny v Pardubicích. V červnu rozbouří poklidné hradecké vody festival Rock for People s mimořádným programem a také Guns N' Roses. Milovníci divadla jistě uvítají osmidenní divadelní maraton Regiony. V červenci bude slavnostně zprovozněna první koncertní zvonohra v České republice, na Ulrichově náměstí se roztančí Letní swingová tanečnice. V srpnu si užijeme úžasné sportovní výkony spolu s Ironmanem a vychutnáme si Open Air koncert věnovaný 100. výročí narození Soni Červené. Napříč městem se rozezná festival pouličního umění Let's Busk! V září se nám představí sice tradiční Slavnosti královny Elišky, zato s novým a velkolepým programem. Různé části města barevně ožíví Street Art Festival, čeká nás zážitkový projekt Hradecký stroj času a kulturou ožije i Benešova třída. V říjnu si připomeneme výraznou osobnost výtvarného světa Milana Langera a jeho úžasné aranžování výloh v obchodním domě DON, prvně se v Hradci představí mezinárodní festival recyklovaného designu Hradec cirkulární. V listopadu nastane správný čas pro Slavnost světa, kterou představí divadlo Drak, na náměstí Václava Havla odstartuje vzrušující Geocaching Block Party. V prosinci finišuje celoroční taneční seriál Karibik v Lodivadle na Kavčím plácku a můžeme se těšit na vánoční trhy, které byly již v loňském roce mimořádné. A to je jen malá špetka z celoroční nabídky osmistovkových akcí.

Jako dárek městu k významnému jubileu vycházejí i krásné publikace: *Velký Hradec Králové*, kniha věnovaná urbanismu a současné podobě města, *Komiksový průvodce pro děti*, autorská kniha hradeckého fotografa Ladislava Fišera *800 let – příběh města* nebo výtvarná publikace Jany Bačové Křoftové *S Eliškou po Hradci*.

A nyní už pojďme slavit, protože Hradec jsou Králové a Královny už 800 let!

Kontakt na autorku:

Jaroslava.vydarena@mmhk.cz

Neviděli jste můj klíč?

Lucie Jirků

Loni jsme se v knihovně rozhodli mezi plánované novinky pro veřejnost zařadit i únikovou hru (resp. místnost). Protože jsme únikovku chystali poprvé,

nejdřív jsem se zeptala na zkušenosti v knihovnách, které už únikovky provozují (např. Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně či Městská knihovna Nové Město na Moravě). Daly (pouze ženy, proto dále ženský rod) jsme v knihovně dohromady tým, ale ukázalo se, že i jen najít termíny na častější porady je problém, takže nakonec jsme většinu řešily s kolegyní v kanceláři ve dvou a ostatní spíše jen úkolovaly. Větší část příprav se točila kolem praktických věcí – kde hru můžeme udělat, jak se dá zajistit technika, jaký nábytek potřebujeme, pro koho to bude a kdy, jak vyřešíme přihlašování, kdo (a kolik) bude platit, kdo se bude starat o hru v běžném provozu, jak se budou vyřizovat přihlášky, jak bude fungovat stránka na webu knihovny atd. Zkrátka spousta nezáživných bodů, které jsme si postupně musely odškrtnávat a které dost ubíraly radost z práce i na té obsahové části, kterou jsme si původně chtěly užít určitě více.

Hra měla být spuštěna v rámci loňských oslav 75. výročí knihovny. Z toho přirozeně vyplynulo i knihovnické téma, ke kterému se přidaly odkazy na historii našeho města, které letos slaví 800 let. A protože hra má být především poděkováním našim uživatelům, je určena hráčům starším 15 let, mladší (od 12 let) sice mohou přijít (se zákonným zástupcem), ale obtížnost hry je nastavená pro naši cílovou skupinu. Co a pro koho jsme měly vyřešeno, ale teď kde... Výběr padl na místnost v apartmánu, která navíc už disponovala starším, ke hře se hodícím nábytkem. Další kousky jsme si vyhlédly ve

skladu a postupně se nám začala rýsovat nemoderní, ale útulná studovna. K „zabydlení“ místnosti rády přispěly i kolegyně, které právě dělaly velký úklid. A protože cokoli starého knihovního se mohlo do hry hodit, v naší kanceláři se postupně hromadily přepravky s vyfazenými knihami, formuláři atp., zatímco v jiných místnostech věci ubývalo. Nakonec jsme tak vystačily s tím, co dům dal (tedy knihovna dala), a co se nenašlo v kancelářích či skladech, našlo se u ochotných kolegů doma. Dokupovaly jsme vlastně jen číselné zámky.

Jen jsme musely vymyslet, jak bez potřebné techniky (kamery, mikrofony...) při hře sledovat tým a domlouvat se s ním. A tady nám pomohla zmínka kolegyně z novoměstské knihovny, že v jejich únikovce je součástí hry postava knihovnice v kostýmu. Jednoduché řešení jsme ještě vylepšily – naše kolegyně totiž hrají v kostýmu – držte se – knihovnice! Asi nepřekvapí, že se do role knihovnice Františky Veselé, která je s týmem jako živá rekvizita po celou dobu v místnosti, dokáží vžít naprosto přesvědčivě. A Františčin příběh dal hře název – Neviděli jste můj klíč?

Knihovnice Františka Veselá

Foto: V. Bergerová

Samotné vymýšlení jednotlivých úkolů přeskochím, abych něco neprozradila. Snad jen, že hra je lineární a úkoly na sebe navazují. Snažily jsme se je poskládat tak, aby se střídaly lehčí a těžší úkoly, hra hezky plynula a příběh se odvíjel. A jestli to funguje, nám pomohli otestovat kolegové. Ti nám ukázali některé slabiny – třeba že se (s dostatečnou razancí) šlo někdy dostat dovnitř i bez klíče... I při ostrých hrách nás občas týmy svou kreativitou zaskočí. Ale když už několikrát tým řešil, CO v místnosti je katalog, vzdaly jsme to a na ten kus nábytku prostě nalepily cedulku Katalog...

Informace o hře najdete na knihovním webu

Úniková hra Neviděli jste můj klíč? s knihovnickou tematikou a postavou Františky Veselé v hlavní roli si rychle získala srdce návštěvníků. Zatímco článek Lucie Jirků nabízí pohled do zákulisí její přípravy, dva další články - od Barbory Svobodové a Ilony Halbrštátové - přinášejí autentické dojmy hráček.

(<https://svkhk.cz/Uvodni-stranka/Novinky/Clanky/Unikova-hra-%E2%80%93-Nevideli-jste-muj-kluc.aspx>). Pro přihlašování využíváme formulář, rezervace je platná až po potvrzení ze strany knihovny. Stalo se nám tak i to, že se na jeden termín přihlásily během chvíle tři týmy (tabulka obsazenosti se aktualizuje ručně), ale to byla spíš jen kuriózní výjimka.

První soutěžící jsme uvítali v prosinci, do konce března si hru zahrálo 28 týmů (celkem 98 lidí) a všichni, zdá se, odcházejí spokojeni... Budete mezi dalšími?

Kontakt na autorku: Lucie.jirku@svkhk.cz

Recenze únikové hry „Neviděli jste můj klíč?“

Barbora Svobodová

Spolu se dvěma kamarádkami jsme navštívily únikovou hru s názvem „**Neviděli jste můj klíč?**“, která se odehrává v prostorách Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové. A musím říct, že nás hra mile překvapila a nadchla!

Téma zasazené do knihovnického prostředí bylo originální a odlišné od všech jiných únikovek, které jsme doposud vyzkoušely. I přesto, že se hra odehrává pouze v jedné místnosti, byla velmi napínavá, promyšlená a zábavná. Hádanek a úkolů byly chytře navrženy a krásně ladily s celkovým příběhem.

Speciální atmosféru dodala i přítomnost postavy Františky Veselé, milé knihovnice, která byla zároveň nápovědou. Oproti jiným únikovým

hrám, kde se nápověda řeší přes vysílačku, byla paní Františka přímo přítomná ve hře. Zpočátku jsme z toho byly trochu nesvé, ale velmi rychle jsme se do příběhu ponořily a přítomnost průvodkyně se nakonec ukázala jako přirozená a příjemná součást hry.

Z únikovky jsme si odnesly nejen skvělý zážitek, ale i společnou fotku a tematickou magnetku na památku.

Hru vřele doporučuji všem – ať už zkušeným „únikářům“, nebo úplným začátečníkům. Je to netradiční, zábavné a milé dobrodružství, které vás vtáhne!

Kontakt na autorku:

barborasvobod@seznam.cz

Moje první úniková hra

Ilona Halbrštátová

Radostně jsem zjistila, že SvkhK má v nabídce

únikovou hru, která se jmenuje „Neviděli jste můj klíč?“

No jo, jenže jak se taková hra hraje??? Co

si mám představit pod únikovou hrou v knihovně???

Podrobně jsem si přečetla nabídku, ale moc mně toho neprozradila... Co mě čeká?

Kdysi dávno běžela v televizi soutěž, kde soutěžící řešili různé úkoly, plnili výzvy, překonávali svůj strach. Úkoly byly jak logické, tak fyzické. Soutěžící byli mrštní, hbití, stateční, povětšinou sportovci. To znamená obléci si sportovní oblečení, obuv, vzít si s sebou něco na převlečení?

No jó, budu já schopná překonávat úkoly, výzvy v takové podobě: vyšplhat ke stropu, prolézt tunelem, sáhnout do tmavé sklenice, kde jistojistě bude v pilinách ukrytý něco živého, prolézt pavučinou, otevřít truhlu s hmyzem... brrrrr???

No nevím? Mám do toho jít? Na druhou stranu, kde by knihovna sehnala tolik živých nástrah, kdo by se tam o to staral a proč v knihovně budou mít myši a pavouky? Hm, to je divný?! To ne! Ta hra bude asi úplně jiná. Je rozhodnuto, to se musí vyzkoušet!

Domluvila jsem se s neprofesionálními knihovnicemi z mikroregionu Urbanická brázda, vybraly jsme si termín, vymyslely název naší skupiny, přihlášily se a čekaly na potvrzení ze strany SvKHK; vše klaplo.

A tak se stalo, jsme přihlášeny!

Jdeme na to! Informace ze stránek máme, přihlášené jsme, nic zvláštního s sebou nepotřebujeme, to mě trochu uklidnilo. Žádné sportovní oblečení není potřeba ani žádné speciální dovednosti, dokonce ani sportovní zdatnost není potřeba, uf.

V objednaný termín jsme se sešly v knihovně, na infopultu se zaregistrovaly, dostaly jsme instrukce a šlo se soutěžit. První úkol – najít ty správné dveře a za nimi paní knihovnici Františku Veselou.

Přivítala nás taková „omšelá“, ale přátelská paní knihovnice v prostorách, kterých jsem si nikdy nevěšila, vůbec jsem netušila, že knihovna ještě takové prostory má (a to jsem absolvovala exkurzi po knihovně). Ocitly jsme se v prostoru na první pohled čistém, uklizeném, ale trochu „omšeleším“. No vida, je uklizeno, žádné pavučiny, světlo svítí, ono to půjde!

Po odložení osobních věcí, krom potřebných brýlí na čtení, jsme dostaly hrací kartičku, radu a vymezený čas. Zmáčkly se stopky a hra začala!

Nikdy jsem žádnou takovou hru nehrála, mé spoluhráčky ano, takže začátek hry byl víceméně na nich. Já se rozkoukávala a postupně se přidávala. U takového druhého třetího úkolu jsem se už zorientovala, pochopila a zapojila... jaj! To byl fičák! Úplně nás hra pohltila. Plnily jsme jeden úkol za druhým, každá z nás na něco přišla, něco vyluštila, uhádla. Společně jsme se postupně posunovaly dál a dál, k dalším úkolům. Některé úkoly byly vyluštny hned, některé nám daly zabrat, někdy to chtělo nápovědu... Hledání, pátrání, zamýšlení, ale nakonec výsledek byl na světě! Našly jsme ztracený klíč paní knihovnice! Hurá! Radost na konci byla obrovská!

A úplným vrcholem našeho snažení byl skvělý dosažený časový výsledek! No paráda!

Myslím, že ten blažený pocit z výsledku je zachycen na fotce. Šťastné a spokojené. Povedlo se.

Zvládly jsme to. Hurá!

Tak, a já mám za sebou svoji první únikovou hru. Jsem tak nadšená, plná euforie, že bych si hned šla zahrát další. Nemáte druhý díl? Asi půjdu ještě jednou...

TIPY A NÁMĚTY

Snad jsem byla svým zkušenějším kolegyním v průběhu hry aspoň trochu užitečná, snad i se svými myšlenkami, nápady potřebná a přispěla jsem k rozluštění a dosažení konce hry.

Své dojmy jsme si musely sdělit u kávičky

v nedalekém bistru a odměnit se výborným dortíkem.

Kontakt na autorku:

halbrstatova@knihovnahk.cz

TIPY A NÁMĚTY

Háčkovaná velikonoční vajíčka v knihovně

Oldřich Suchoradský

Knihovna města Hradce Králové vedle svého hlavního poslání, tj. půjčování knížek, organizuje setkání a jiné zajímavé akce nejen pro čtenáře, ale i pro další zájemce z našeho města. Jsou to různé rukodělné dílny, které pro zájemce pořádají pracovnice knihovny za podpory ředitelky paní Barbory Čížinské.

Setkání 2. dubna 2025 organizovala paní Monika Petrnková z ústřední půjčovny Knihovny města Hradce Králové. Starala se o příjemnou atmosféru, ale i o drobné občerstvení, které sama upekla.

Petra Landsmannová je osvědčenou lektorkou háčkování. Háčkování se věnuje ve svém volném čase. Jednou v měsíci se schází se zájemkyněmi o ruční práce a společně háčkují. Chystá se svojí kolegyní další rukodělné činnosti. Chtějí organizovat další dílny, kde budou vyrábět věci z papíru, drátků či korálků. Tyto dílny povede Gabriela Nováková. Všechny jmenované

organizátorky jsou dlouholeté pracovnice Knihovny města Hradce Králové. Ručním pracím se věnují od mládí. Petru Landsmannovou naučila háčkovat babička, ke které jezdila v létě na prázdniny. Proto má háčkování spojené s rodinnou atmosférou. Je to pro ni i pro další nadšené zájemkyně příjemný relax v současné uspěchané době, plné nejrůznějších technologií.

Inspirací pro tyto rukodělné dílny byla služební stáž v Dánsku, kde Petra Landsmannová a paní ředitelka Barbora Čížinská navštívily některé dánské knihovny v Kodani a Aarhusu. Zde načerpaly velké množství inspirace a pestrých nápadů. Dílny háčkování tam jsou dlouhodobě populární u veřejnosti. A tak se domluvily, že to zkusí také u nás v knihovně. Zájem hradecké veřejnosti je příjemně překvapil. Před každou dílnou musí nějaké zájemkyně odmítat, protože by se nevešly do sálku, kde se k výuce scházejí.

Začaly letos v lednu a uspořádaly celkem 3 dílny: háčkování (v lednu obaly na hrnečky, v únoru valentýnská srdíčka a v dubnu velikonoční vajíčka). A ještě následovala jedna rukodělná dílna v březnu, kde se pracovalo ubruskovou metodou. Také uspořádaly jednu velikonoční dílnu háčkovaných vajíček pro zaměstnankyně Všeobecné zdravotní pojišťovny v Hradci Králové, protože jsou mezi nimi dámy, které jako dobrovolnice ve volném čase nosí knihy hendikepovaným čtenářům, kteří si nemohou pro ně sami dojít do knihovny.

Skupina, která se sejde na dílnu, je pokaždé velmi různorodá. Tvoří ji dámy různého věku od malých slečen, které teprve s háčkováním začínají, přes maminky s malými dětmi, rovněž

TIPY A NÁMĚTY

i babičky s vnučkami až po velmi zkušené seniorky.

„V budoucnu plánujeme, že vždy jeden měsíc bude dílna háčkování a další měsíc budeme vyrábět jiné dekorace. V květnu to bude třeba drátkovaný obal na skleničku a v červnu se budou háčkovat velryby, symbol naší knihovny. Na podzim plánujeme vyrábět a zdobit dýně, houby a určitě se všechny těšíme na tradiční vánoční tvoření,“ říká Monika Petrnková.

Kontakt na autora: suchoradsky@centrum.cz

POZNÁMKY

Velikonoční háčkování v Knihovně města Hradce Králové

Do čísla přispěli:

Mgr. Lucie Baštová – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **Mgr. Barbora Čížinská** – Knihovna města Hradce Králové, **Ilona Halbrštátová** – Knihovna města Hradce Králové, **Mgr. Michaela Hašková** – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **Bc. Kateřina Hubertová** – Knihovna města Hradce Králové, **Mgr. Bc. Lucie Jirků** – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **Bc. Lada Kabelová** – Městská knihovna v Náchodě, **Taťána Kostučenková** – Knihovna Kopidlno, **Mgr. Bc. Agnieszka Lamr** – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.** – Katedra informačních studií a knihovnictví, FF MUNI, **Mgr. Kamila Plisková** – koordinátorka tématu digitální gramotnost, Městská knihovna v Praze, **Mgr. Petra Řoutilová** – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **Mgr. Martina Sedláková** – Knihovna M. J. Sychry ve Žďáře nad Sázavou, **Bc. Eva Semrádová** – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **PhDr. Michaela Staňková** – Krajská vědecká knihovna v Liberci, **Oldřich Suchoradský** – učitel, knihovnik, účastník univerzity 3. věku, **Ing. Barbora Svobodová, Ph.D.** – Fakultní nemocnice HK, **Mgr. Marcela Tobolková** – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, **Mgr. Vanda Vaníčková, Ph.D.** – lektorka dalšího vzdělávání, **Mgr. Jaroslava Vydarená** – Magistrát města Hradce Králové, kancelář primátorky.

TÝDEN KNIHOVEN

ZE ŠKOLY DO KNIHOVNY

UMÍM VŠECHNA PÍSMENA!
I Q?

PASUJI TĚ
NA ČTENÁŘE.

DOŠTALA JSEM
KNIHU!

PRŮ NESTAČÍ
PŘEČÍST JEN JEDNU.
JAK SI VYBRAT
DALŠÍ?

ZEPTÁME SE
KNIHOVNICE.

BUDU TAKY
SPISOVATELKA.

TAKŽE I POČÍTAČOVOU HRU
MUŠÍ NĚKDO NAPISAT?!

KOŠTÝM JSEM SI
VYROBILA SAMA TADY
V KNIHOVNĚ.

VÍTEJTE
NA NAŠÍ KOMIKSOVÉ
VÝSTAVĚ.

NATOČÍM PODLE NÍ FÍLM.
TADY V KNIHOVNĚ MI POMŮŽOU.

S TOUHLÉ
POVÍDKOU URČITĚ
VYHRAJESÍ!

TAKŽE, BANDO,
JAK TEN ŠKOLNÍ
PROJEKT O PLANKTONU
POJMEME?

- ✓ Intelekt rozvinut.
- ✓ Kritické myšlení aktivováno.
- ✓ Kreativita podpořena.

JE, ČI NENÍ
TO FAKE, TOŽ
OTÁZKA?!

OVĚŘUJ. HLEDEJ ZDROJ.
VYPÁTRKEJ AUTORA. NEJSÍ
PŘECE NEGRAMOTNÁ LAMA.

Z KNIHOVNY DO ŠKOLY

